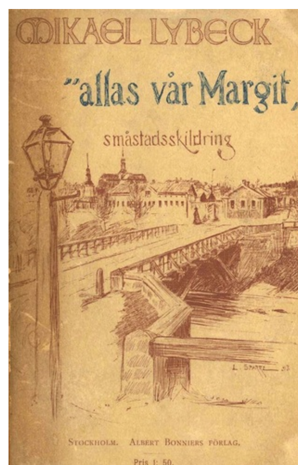

“ALLAS VÅR MARGIT"

AF

MIKAEL LYBECK.

--------- "Kälkborgaren är optimist, ty han för- mår ej se ut öfver eller tänka bortom de dagliga fenomenen." *Aug. Strindberg.* ---------- STOCKHOLM. ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM. ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1893.

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk har hämtats från **Nationalbiblioteket i Helsingfors**. Det anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i december 2013 av Bert H.

Ur samtida recensioner:

»’Allas vår Margit’ är en god, en *förnäm bok*, frisk som en vintermorgon med rimfrost och strålande sol, *full af godt lynne och konstnärsmod.* — — Det är en sann *förnöjelse* att följa med skildringen, så altigenom förnämt är den gjord. Författaren slösar med fina detaljer och intelligent karaktäristik. Boken är ett konstverk af rang, om också ett konstverk i miniatyr.»
(E. G. i Nya Pressen.)

»’Allas vår Margit’ är ett litet *fint utfördt konstverk*, behärskadt i tonen och nobelt i formen. Margits ljusa, ungdomliga gestalt ter sig full af *gratie och poesi*.»
(Nyaste Kristianstadsbladet.)

En mycket svag, nästan hviskande röst frågade ur skymningen:

»Hvem är det?»

»Det är Maggie.»

»Vill du något?»

Utan att svara, sprang en vacker fem-åring öfver tröskeln och fram till hvil-stolen.

»Det är bara Maggie!»

Moderns tunna, febervarma hand strök håret från den lillas panna.

»Mamma ska försöka sofva lite, barnet ... mamma är mycket trött. Sen behöfver Maggie inte vara ensam.»

Efter två dagars sjukdom var modern död.fi

Men detta är länge sedan. Nu har Margit nyligen fylt aderton år och är nästan lika lång som kusin Sixten Erik. Hon har rak hållning — Sixten går alltid så framåtlutad — smärt midja och ett öppet, vinterfriskt utseende af hälsa och lefnadslust.

Margits farfars far, en tysk-svensk sjökapten, tog på gamla dagar en värmländsk bondflicka till hustru Sonen kom som helt ung öfver till Finland. Där fick han kontorsplats i det rika Fabrinska huset, i småstaden, och där förstod han att göra sig oumbärlig.

Denne Anton Schrovve måtte ha varit en energisk man. Det gick länge framåt för honom, trots förändrade konjunkturer. — Margit har hört mycket berättas om lifvet och värksamheten i den stora vinkelbyggnaden vid det lilla torget. Där lär ha funnits en förfärligt grann sal, med hörnbalkong — och dessutom två gatu bodar! Och hvilka solida fester sedan, som aldrig ville taga slut! »Då hade jag bort finnas till... som pappas syster, till exempel. Det hade varit för tokigt! Nuska man tro att här är trångt och småaktigt!» Ja, nog skulle hon ha roat sig, druckit champagne och dansat och varit den vildaste af dem alla.

Detta var i skeppsfartens gyllene tid. Kort före stadens brand gifte sig Anton Schrowe med principalens dotter — en stilla, tystlåten kvinna, som gick omkring i de stora, gammaldags rummen med ett så ängsligt utseende, som om hon hvarje minut väntat en olycka. Ännu i två och tjugo år hölls affären uppe; sedan blef det konkurs, och det kunde mannen icke öfverlefva. Margits far, farfaderns namne, måste då afbryta sina studier, men antogs, ehuru ung, till föreståndare för bankfilialen. Naturligtvis är äfven detta länge sedan.

Den gamla, lilla köpstaden, i midtcn rutig och reglerad efter branden, har hvita, gula och röda envåningshus mellan raka och breda gator. Som en pärla på ett blått band ligger den å ömse sidor om ån ... påstår befallningsman Behr; hvarje gång tillägger doktorn ironiskt, att i så fall är forsen nedanför bron denknut, som hindrar skatten från att med strömmen halka ut i hafvet. Och hvarje gäng gör detta infall mycken lycka.

Margit föddes en söndagsmorgon i början af juli; fadern hade just hunnit ut till villan — eller Varfvet som den kallades.

Redan som tio-tolfåring var hon stadigt bygd och fyllig; resande främlingar, som stucko sig in i affärer, nickade ofta beundrande åt den halfvuxna flickan, som vårdslöst satt uppkrupen på pulpet-stolen, i kort kjol och högröda strumpor, piskande kängklacken med linealen.

Apotekseleverna, hvilka vintertid stundom passade på att kasta snö på henne genom porten i planket, när hon gick förbi till skolan, tykte att hon såg pojkaktig ut. En gång skrek en af dem det åt henne. Då slängde hon beslutsamt griffeltaflan ifrån sig, gjorde ett djärft språng öfver en våt drifva — provisor Sedegren råkade i detsamma komma ut genom laboratoriedörren, annars ...

Emellertid gaf denna händelse henne något alldeles särskildt att tänka på. Detblefve hädanefter kanske bäst att en smula ge akt på sig — icke balansera på alla broräck, hoppa öfver hvarje bredare dike. Någon att taga till mönster viste hon icke; fröken Kärr var för sipp, och de tre flickorna Väppling för klumpiga.

När det där med skriftskolan var öfver, borde någonting ske. Hon måste till hufvudstaden. Faster Jetta, som förestod hushållet, ansåg detsamma — den kära, välsignade faster Jetta! »Å, låt mig fara, pappa! Jag ska vara så

förståndig . .. och inte lära mig några olater alls.» Naturligtvis kunde pappa icke säga nej, ehuru brädfodringen af villan kostat vackra pengar; flickan behöfde ju se sig litet omkring, o. s. v. — »Det har du rätt i, pappa. Du har så rysligt ofta rätt... ibland.» Ja, hvem kunde motstå en sådan öfvertalning? Icke direktör Schrowe.

Nästan ett helt år dröjde hon borta — det var visst i somras bon kom tillbaka, midsommartiden. Huru roligt att återse och igenkänna hvarje detalj i om-gifningen, efter att för första gången,och så rysligt länge, ha varit ute i den stora världen! Hon körde själf från stationen, och när hon hunnit så långt, att hon kunde urskilja pastorsbostället med dess luininiga rönnar och röda plank, som färgade af sig, kände hon nästan gråten i halsen. Snart därpå skymtade brons höga skrank fram mellan konsul Gard-bergs uthus källare och ena ladan på doktorns linda ... samma lada. där hon en gång lät Sixten Erik kyssa sig, i utbyte mot ett par skidor. Hon skrattade. »Asch, livad man kunnat vara barnslig!» — Bruset af forsen hördes alt tydligare, ju mera middagstystnaden tog till. Just då hon åkte förbi kvarnen, steg en hjulbent rnjöl-nare ut på trappan; tvänne hästar, spända för hvar sitt säcklass, trampade sömnigt i den smutsiga halm, som blåst fram öfver nedkörsvägen. På gatorna lät hon Blitsen raska på, så att dammet yrde och drängen, som satt bakom, i vändningarna fick lof att gripa tag i hennes regnkappa för att icke slungas ur.

Tänk, hemmet låg kvar på sin plats: den kära, hvitrappade byggnaden, medlånga, gulbruna ränder där takrännan läkt och regnvattnet sipprat ned längs väggen. Men ena portstolpen var ny, det såg hon strax, och bagarstugustegen flyttad.

Efter kvällsvarden satt hon länge vid det öppna fönstret i sitt vindsrum, stirrande ut i den sällsamma, nattliga dagern. Alla rönnar stodo hvita, syrenerna hade knoppar ; luften var mättad af blomdoft. Hon kom ihåg huru hon förr brukat slå boll med vallgossen på gården, just före sängdags, medan faster Jetta satte plantor i trägården — kom ihåg det präktiga gömstället bakom hallonbuskarna i stenfoten, där lusthuset stått. Och tankarna, som kommit i farten, fortsatte sina midsommarslekar, tils plötsligt en hågkomst från vintern sprang fram som kontrast. Märkvärdigt! När hon blundade, såg hon tydligt faster Jetta sticka täcke i matsalen. Lampan på tallrik bredvid kritan ... en hög oleander i hörnet mot salen ... karaffen med svagdricka på skänken. Mellan fönstren en aflång spegel i bronserad ram. Kallt ute. — Hvilka rika, stora minnen!Och nu? Stadsbornas »allas vår Margit» har ofta tilldragit sig uppmärksamhet. Redan dagen efter hennes hemkomst förklarade några tituliira farbröder, som för tjugo år sedan varit i Marstrand eller på kontor i Hull, att det fortfarande låg någonting sträft, kantigt och besinnings-löst i hennes rörelser — detta hade de icke väntat — hon hade ju varit i pension. Herre Gud, den Margit! Stundom var hon häjdlöst uppsluppen, och skrattade då både högt och ihållande — dansade ovant, men trodde muntert att det nog skulle ge med sig som alt annat. I promenaddräkt tog hon sig ståtlig ut. Anletsdragen voro icke regelbundna, men mycket behagliga — doktor Mylläri vidhöll envist att hon »vuxit ifrån sig ... jag har ju skött henne» — och eftersom hon emellanåt klädde sig en smula öfver-dådigt, samt var rask och frimodig i sitt sätt, blef hon snart en afgjord gunstling hos herrarna. Detta antydde hon själf en gång, skrattande, med tillägget: »men så tycka äfven flickorna att jag är taktlös».Ibland, när det skymmer, blir hon nedstämd och får tårar i ögonen — ungdomliga, välgörande tårar, hvilkas djupa hemlighet hon icke förstår. Men kanske erinrar hon sig moderns ord: »sen behöf-ver Maggie inte vara ensam*.2.

i nkefru Ottilia Hilleström hade alltid visat sig som ett mycket märkvärdigt, likasom bevingadt fruntimmer — ett slags kommunikationsväsende familjerna emellan — en riktig gammal Nil, som regelbundet flödade öfver af välvilja och nyheter. Hon ägde en underbar förmåga att tränga in öfveralt, och tillbragte gärna tiden med att söka placera sitt allmänna intresse i så många enskilda företag som möjligt. När därför fröken Valborg Janson i somras flyttade till staden, emedan där sades vara så billigt att lefva, fann man det alldeles i sin ordning att enkefru Hilleström beskyddande bredde ut sina vingar. Och i dessas skugga komfröken Valborg både värdigt och bekvämt ut till Schrowes — till Margits födelsedag, soin firades med stor mottagning i villan.

Stället var ganska nätt beläget vid en fjärd, som troligen varit större i tiden; högt uppe på stranden såg man små vallar, där enstaka, gängliga vasstrån blifvit efter och upplrannits af den framryckande alskogen. Ur ett hvalf af rönnar kröp en brygga ut i sjön, och ett lågt skrank omslöt den fyrkantiga platformen ofvan trapp-afsatsen, vid

hvilken båtarna lagt till.

Nåja — på den öppna, litet sluttande gräsplanen framför verandan roade sig ungdomen. Äfven några af de äldre, i synnerhet herrar, lekte med i allsköns maklighet. Befallningsman Behr, en röd-fnasig, mörklett ungkarl, som hade gikt i knäna, men mycket tykte om fruntimmerssällskap, hade föreslagit krocket — i den tysta förhoppning att spelet icke skulle bli honom för ansträngande.

»Behr är kvick i käften, men inte i benen,» skrattade Sedegren, som kastade volang med flickorna Väppling.Då inträffade beklagligtvis ett missöde, för hvilket fröken Valborg Janson föll offer.

Det skulle framdeles småningom blifva kändt, att fröken Valborg Janson var särdeles fallen för missöden. Hvad hennes ålder angår, så närmade hon sig antagligen trettiotalet, ifall icke detta redan var en öfvervunnen ståndpunkt. Hon såg ut som om hon hade bestämt sig för att icke mera förändras till sitt yttre — ett yttre, som i alla afseenden var korrekt: ansiktet blekt, ögonen stora och beslöjade, munnen hopknipen. Vanligen ytterst stel och ceremoniös i sitt sätt, tyktes hon städse beredd på att nådigt ge sitt gillande tillkänna, ifall någon visat den allra ringaste lust att taga hennes värnlöshet i laglig besittning.

Vid ifrågavarande tillfälle stod hon för sig själf, icke långt från de spelande. Att hon därvid kunde bli utsatt för obehag, befarade ingen. Men Behr var händelsevis förargad öfver det nyss fälda yttrandet, och använde på den grund sin klubba med sådan styrka och skicklighet,att klotet träffade fröken Janson ofvan ena fotleden.

Hon skrek icke; hon svimmade icke; hon tillät sig endast att långsamt ned-digna i sittande ställning, hvarunder hon förskräkt betraktade den flock af yra, hjälpsamma människor, som frågade hvar det gjorde ondt.

Ingen öfvertalning knnde förmå henne att resa sig. Det såg värkligen hopplöst ut. Stadens student, herr Edvard, ryggade tillbaka för en min, som i sig själf ingen min var. Befallningsman Behr bad så mycket om ursäkt: det hade ingalunda varit hans afsikt ... han hade endast ...

Fru Hilleström grep händelsens trådar i sin hand genom en förtydligande vink åt Margit, som just kom ut på verandan — och då lät den förnärmade damen beveka sig. Hon gick till och med så långt i offervillighet, att hon mottog »den kära fröken Schrowes» arm. Någon annan ville hon icke ha att skaffa med.

Det konstaterades snart att en obetydlig svullnad var hela olyckan. När fröken Valborg, som genast borrat, sig

*2djupt in i ett hörn af Margits bekväma soffa, riktigt vågade tro på en sådan möjlighet, vågade hon samtidigt ett diskret litet leende, i det hon sporde:

»Jag får väl inte säga du?., eller hur?» Hon betonade ofta ett eller flera ord särskildt.

»Jo, gärna.»

Detta var inledningen.

I videbersån, dit toddybordet blifvit inburet, kunde befallningsmannen icke låta bli att säga sin mening rent ut: att Sedegren varit tämligen obelefvad, och att det främmande sjåpet såg tusan sä ohälsosamt ut. »Hvem bad henne sticka tårna i vägen! Inte jag.»

Herr Edvard kände sig plötsligt helt intim och jämnårig genom att häjdlöst instämma såväl i beskyllningen som i skrattet, hvilket senare kulminerade just före andra koppen te; brickan afvisades med vänliga nickningar — studenten tog dock ett af småbröden.

Det sades i allmänhet om stadens student, att han var mycket lofvande. Eör resten gjorde han just ingenting.Under sin första teruiin hade han dock drifvit studierna så långt, att kyparena hälsade på honom, när han trädde in på operakällaren — det gick han nu och gömde i sitt hjärta.

De unga damerna viste icke hvad de skulle tro. Margit var försvunnen. De höllo hvarandra om lifvet, trippade ut på bryggan och turade om att ingenting se genom en lång skeppskikare. Att herrarna pratade någonting dumt, kunde de förstå af munterheten.

Men inne i Margits kammare satt fröken Valborg fortfarande kvar i soffan. Hon förmodade i sin oskuld, att en och hvar måste känna sig lycklig öfver att ostördt få disponera öfver hennes värnlöshet. Och i den tron pekade hon hastigt på ett af porträtten i det album, som låg uppslaget på bordet: »Hvem

är den där herrn med de stora mustascherna?»

»Berger — Sixten Erik Berger. Min kusin.»

»Att inte han är här i afton?»

»Ja, du må väl undra ... men förbankens sknll stannar vanligtvis antingen pappa eller Sixten i stan.»

En förmedlande paus.

»Han är sjuklig, din kusin ... inte sant?»

»Åtminstone är han nirmera mycket allvarsam och tungsint; säkert därför, att han inte känner sig frisk. Men bra ser han ut tycker du inte?»

Fröken Valborg tillslöt ögonen helt och hållet, borrande sig ännu djupare in i soffhörnet, likasom för att undfly frågan. Därpå slog hon den resolut ifrån sig:

»Lifvet bjuder oss så otaliga öfver-raskningar. Är han kär i dig?»

Margit, som stått med armarna korsade bakom ryggen — en älsklingsställ-ning — strök otåligt sin tjocka, rödbruna lugg från pannan. Hon kände nästan lust till en smula försmädlighet — men nej, den andra såg så hjälplös och bedjande ut. Därför blef äfven svaret helt troskyldigt:

»Jag vet inte. Det kan nog hända ... men jag tycker inte om honom. Han är alltid så retsam, talar aldrig om förstånd, då det gäller mig; bara om instinkter. Det vill säga — nog tycker jag ju om honom, men inte på det sättet.»

»Ja, jag förstår,» de beslöjade ögonen vidöppnades, »min knsin är annorlunda; du ska få se.»

»Hvem menar du?»

»Valentin Janson — han har sett dig i våras på teatern, Har du värkli-gen aldrig hört talas om honom? Kaptenen på lian ... han kommer hit snart för att lasta konsul Gardbergs tjära. Du ska få se.»

Konsul Gardbergs tjära — Margit hade icke hört ett enda ord om den affären. För första gången under hela kvällen betraktade hon med ett visst nyfiket intresse den sirliga, lilla damen, som ånyo nästan tillslutit ögonen.

»Inte sant, Margit ... vi ska bli vänner för framtiden, vi båda?»

Faster Jettas röst ljöd i trappan — gästerna ville taga afsked. Genast märktes en nervös ryckning i fröken Valborgs mungipor, de likasom bildade vinkel, och ansiktet fick ett halft smärtsamt, halftresigneradt uttryck. Margits goda hjärta tog utan betänkande öfverhand.

»Jag kommer strax, faster!» ropade hon ifrigt. Och när fru Hilleström i full utrustning blef synlig utanför på verandan, öppnade hon fönstret och lutade sig ut: »Förlåt, att jag försummat

mig, taut, men ... ja, Yalborg har lofvat att stanna kvar här» ...

Då slog enkefru Ottilia Hilleström ihop sina vingar och tänkte: »Det kära

barnet ... skada bara, att Valborg inte fick träffa Berger.»

Men när alla båtarna hunnit ett stycke från land, föreslog studenten ett allmänt bip-hip-kurra a-a och vinkade med mössan åt fröken Schrowe, som barliufvad, käck och omedvetet vacker stod ute på bryggan.3.

O-*

n ljuin höstvind stryker fram öfver staden och går till sjöss.

Det är marknad, och ovanligt mycket folk bar tillströmmat. Eljes äro de stora gårdarna mestadels toma — nåja,

vatten-kiirran med sin så eller möjligen en rund blomsterrabatt midt på planen. Bomvak-tarn uppfångar bropengar af kanske ett tiotal främlingar i veckan, och tullgrinden vid bryggeriet öppnas dagligen knappast oftare — det vill säga för dem, som nödgas åka de två versten ned till barn-nen, nära åmynningen. Därifrån är det en balf timmes rodd till Varfsholmen, vid hvars pålbrygga ångbåtarna lossa och lasta.Ja, i allmänhet råder mycken stillhet. Ortens traditioner, sådana de efter branden utbildat sig, ha omärkligt gått från seger till seger, och hnfvudstadsvanor, hvilka möjligen insmugglats i form af någon ny ungdom till tjänsteman, drunkna altför snart i en uppsjö af småbestyr — eget hushåll, med en eller annan skrynklig madam att sköta köket. En hvar måste rätta sig efter dieten för att tåla klimatet. Vanan gör lyckligtvis resten.

När oljelyktorna tändas om kvällen, snafvar någon ensam piga till bagarn genom mörkret. Träffas då två ungherrar ute, så anse de det som en högre vink om att gå till gästgifveriet — på en stund. Fröken Kärr, som återvänder från sin syförening, varsnar huru de två glödande papyrosserna vika in genom den syndiga porten. Hvilka voro de? — Hemma väntar kvällsvarden.

Men nu är det marknad. I den nyckfulla blåsten fladdra gula och röda löf öfver de uppblötta gatorna, där skrytsamma bönder köra af och an i sina nedstänkta åkdon. Hötappar och halmstråntråda en munter hvirfveldans utmed plank och väggar, ränna som rasande framåt, tils de få motvind i ett gathörn, slungas tillbaka, spridas, fastna i rännstensgytjan eller slå närmaste fotgängare i ansiktet. På alla gårdar stå urspända hä3tar, grant utstyrda med blänkande seldon och klockor, som pingla vid minsta rörelse. I bodarna svettas betjäningen, byflickorna tugga hvetebullar och flina, medan bröder och fästmän dricka ur flaskmynningen i någon portgång. Gående häjda de åkande för att byta ett par glåpord eller en klocka, folkskolepojkarna tränga sig i skock mellan kärrhjul och käringar, och när sedan några regndroppar dugga, varsnas här och där ett herrskapsparaply vid bleck-slagarståndet eller hos den kringresande juvelerarn. Polisen, hvaraf för tillfället värfvade småborgare utgöra flertalet, armbågar sig fram mellan de köpslående hoparna, och häktas en skrikande grälmakare, så bilda alla, som se det, cortége. Hej och hallå! Vid spruthuset hålla hundarna konselj och ställa till slagsmål.

I bankkontoret stå de besökandetafatt och stilla i kö för att komina till disken. Det luktar vadmal och in pyrd, dålig tobak i förstugan, hvarest bönder och landthandlare vänta med döda blickar ... somliga med papper mellan händerna i hattkullen. En kvinna gläntar på yttre dörren och tvekar att stiga in, en annan knyter brådskande sina kängremmar, med foten mot stentrappan. Organisten, som skall omsätta en växel, vill vara förekommande och upplyser om att kontoret ännu är öppet en timme, hvarpå bägge stiga in, fälla ned sina kjolfållar och stryka sig för-lägna om näsan med afvigsidan af handen. Två emigranter hålla på att växla sitt mynt, och stadens student är misslynt, emedan han ej slipper fram och Berger låter honom vänta så tusans länge ... lumpna sjutton och en half mark i ränta!

Innanför, i privatkammarn, sitta be-fallningsman Behr och konsul Gardberg; de röka vid ett glas konjak, ha haft några större transaktioner och äro sedan gammalt förtroliga med direktören. Denne, Anton Sehrowe, skrifver borta vid fönstret, mot hvilket hans stadiga axlar aftecknasig ofvan pulpeten. Han är medelstor till växten, med svart, mot spetsarna grå-nadt helskägg.

Margit kommer in på ett ryck för att träffa Berger — gamla herrarna hälsa. Hon tyckes tveksam, vänder plötsligt om igen, stannar ännu ett ögonblick, men stänger diirpå beslutsamt salsdörren efter sig. »Hvad det ändå är för en styf flicka!» ... tänker konsuln.

När Margit i morse kom ned från sitt vindsrum, stod Sixten Erik vid frukostbordet. Han såg upp helt flyktigt och hälsade. Men denna enda blick var alldeles 110g för att säga honom, att hans vackra kusin hade en begäran i beredskap. Han undrade blott hvad den gälde, och huru pass direkt den skulle framställas.

Hon vände sig helt oskyldigt till honom. Han viste väl — hon hade hört det af Valborg Janson — att en ångbåt väntades ?

Ja ladet viste han.

»Jag menar, att den väntas just idag ... för att ta Gardbergs tjära.» Det lät riktigt affärsmässigt.

»Jaså, Gardbergs kära . . . hvem är

det?»

Asch, så han alltid skulle vara förarglig! Inte ens en half stafvelse af värk-lig nyfikenhet, men dumma ordlekar huru mycket som hälst. Hon slog i åt sig kaffe.

»Bruka de inte ha frukt på de där båtarna? Apelsiner?»

»Mycket möjligt.»

»På torget fins då rakt ingenting.»

»Jag såg väl miste nyss; då var där öfverfullt — på torget.» Han vek långsamt ihop servetten.

»Vill du inte skaffa mig lite frukt, Sixten?»

»Gärna, om jag bara hade tid. Men det bar jag inte på en marknadsdag.»

»Nej, det är ju klart... hur skulle du det!»

Berger endast nickade godmodigt och lämnade rummet.

Margit var blek af förargelse. Om nu äfveu hela världens Sixten-Erikar gjordesig viktiga, så skulle hon ändå ha sin vilja fram! Konsul Gardberg ämnade sig naturligtvis ned till hamnen, och han var ju dessutom ångbåtsagent.

Strax efter middagen tog hon fadern under armen.

»Vi ska gå i enrum, pappa lilla.» Schrowe blinkade öfvergifvet åt faster Jetta — det betydde så mycket som: »nu är jag ohjälpligt förlorad!»

»Du har själf inte en aning om, hur hjärtans rar och snäll du är, pappa; det är alt hvad jag ville säga dig.» Margit skrattade öfverdådigt och lutade sig lätt mot faderns knä. »Och nu far jag på ett litet, litet ryck efter frukt... för din och hushållets räkning ... det är med pappas goda vän och goda minne — konsuln. Är du inte skyldig mig fem mark, pappa?»

Direktörens min uttrykte den innerligaste förtjusning. Margit kyste honom. Och därmed var den saken klar.

Emellertid förvånade det hen ne efteråt — fadern hade nyss låtit undfalla sig frågan:»Att du inte hällre tar Sixten? Du vet inte hur präktig och arbetsam han är.»

»Det vet jag visst ... så arbetsam att han knapt hinner titta på mig ens.» —

För att vara enkling och öfver de fyratio, hade konsul Gardberg bibehållit sig utmärkt väl. I synnerhet hans gång var mycket ungdomlig — och kännspak genom sin vaggning. När han fick höra guddotterns förslag, lyste de något blod-sprängda ögonen och pipskägget darrade

— »de flickorna, de flickorna!.. ska gamlingen ut på kurtis igen? Ja, ja, kom hit, ungtuppar ... ännu är det Ossiau Gardberg, som har tur.»

Margit smålog. Konsuln räkte ridderligt sin hand och hjälpte henne upp i kärran. Sedan gick det helt vigt för honom själf — till och med fotsacken lyckades han knäppa; kontoristen höll tömmarna under tiden.

»Jag har båt och roddare där nere»

— han hälsade med en upprymd och stolt gest på doktorn, som just vek om hörnet — »och nu ska vi låta det gå raskt undan.»»Seså, låt mig köra!»

»Kan jag vara säker?»

»Fullkomligt.» Hon stack piskan ned emellan dem — *dm behöfva vi inte.»

Så bar det af, så fort föret medgaf. När de passerat tullen, och hästen traf-vade framåt långs den något mindre gropiga landsvägen, manade hon på genom att smacka med läpparna, hvaråt (Tärd-berg hade ytterst roligt.

»Det går ju charmant,» utbrast haii. »Jag önskar bara att hela staden såge oss!»

»A, var lugn, nog veta alla af det morgon.»

*4.

^^arfsholinen ligger på andra sidan fjärden, snedt emot åmynningen. Långs dess östra strandlinje skymta villor mellan trästammarna — Schrowes ytterst i raden norrut — sedan följer det forna varfvet, med halft förfallna stugor, stock-och spånhögar. Bortom detta ångbåts-bryggan, samt värdshuset; dessutom bod, vedlider — nära sjön ett par byggnader för tullbevakningen.

Det gamla utvärdshuset lutar betänkligt på sin låga, sönderplockade stenfot. Köksväggen mot verandan står sned, så att dörren faller igen af sig själf. Framför trappan ligger gräset nedtrampadt i gångar; den bredaste, nästan lik en körväg, leder till bryggau.Margit var med ett raskt spräng från hamnkajen nere i båten. Så oförsiktigt! Gardberg försäkrade, att det där skulle lian inte göra efter för alt i världen — nåja, det var ändå för mycket sagdt ... lian blinkade; roddarn smålog, eftersom herrskapet storskrattade.

Blåsten hade lugnat sig, och färden gick snabt. Konsuln berättade de allra galnaste historier — gjorde i galanteri-varor, som han skämtande kallade det. Margit var en tacksam åhörarinna och mycket uppsluppen. »Nu är jag likasom pä fri baj ... heter det inte så?» Jo, så hette det.

De följdes åt ombord. När Gardberg ämnade sig ned under däck för att höra efter, huruvida någon frukt fans att få, häjdade hon honom.

»Endast på ett vilkor!»

»Hvilket vilkor?» A, hon viste så innerligt väl huru herrarna brukade; han finge absolut inte betala, det ville hon själf . .. riktigt allvarsamt ... det måste han lofva. Konsuln skrattade:»Javisst, javisst, jag ska bara säga till om att de aflätnna pakettet i salongen.»

Han blef snart synlig igen. Alt klart — de skulle nog se efter. Men nu måste han låta henne roa sig på egen hand en stund, ty själf var han tvungen att sköta några affärer ... träffa tullförvaltarn ...

»Det dröjer väl inte länge?» — hon såg på klockan.

»Nej, för all del!» Han var redan midt inne i trängseln framför landgången.

Margit tog plats på en tältstol i närheten. Några missnöjda tankar ville icke lämna henne i fred, och hon var långt ifrån så belåten, som hon tykte sig ha anledning till. Att inte solen kunde komma fram!.. nej seså, det blef för kyligt att sitta stilla. Hon skyndade ned på bryggan.

Skymningen föll på. Grå skyar och grå vågor; en och annan vindpust sopade fjärden, så att vingen slog mot land, och för hvar gång prasslade alarna och bugade sig. En pråm med tjärtunnor låg angjord vid ångarens yttersida, en annan var synlig i åmynningen, där bogserbåtensrök skymde uddeu. Nära packhuset metade några barbenta pojkar, uppklifna pä en stor sten, hvarifrån de hade fri utsikt öfver trafiken,

Margit fick lust att smyga sig bort till villan, till Yarfvet, för att taga reda på om luckorna blifvit riktigt tillskruf-vade, men så besinnade hon sig: det skulle visst draga ut för länge. — I detsamma gick en bredaxlad, främmande herre för tredje gången förbi henne. Nåja, hvar-för inte?.. det måste man väl tillåta. Hon gaf förstulet akt på honom.

Han var klädd i en kort, mörkblå kavaj, som fladdrade åt sidorna, så att det mångfärgade fodret och den hvita västen syntes. Kragen var uppviken, skjortlinningen djupt urskuren, den seniga halsen framtill bar. Kinderna hade stark färg och öfverläppen ljusa, yfviga mustascher.

Månne han ville henne något?

Från värdshuset, som endast otydligt kunde urskiljas, lyste ljus. Att inte konsuln återvände snart! Nu satt han kanske och drack där borta — hvad tänkte hanpå!.. klockan visade redan sju. Margit kände sig modstulen, gick

skyndsamt ombord igen och ned i salongen. Intet pakett. Otåligt vände hon sig om för att söka någon af betjäningen.

Då mötte hon i trappan den blåklädde främlingen, som varligt spärrade vägen. Han höll sina händer på ledstängerna — såg henne icke i ansiktet, tykte hon, utan mot halsen och bröstet.

»Det är ett sådant buller och bråk där ute, fröken — vi ska inte gå dit.»

»Men jag måste träffa konsul Gardberg» ... förvånad märkte hon själf någonting urskuldande i sin röst, äfvensom den litet spefulla tonen i svaret:

»Herr Gardberg har för tillfället inte tid att tänka på er ; jag har dessutom hans tillåtelse att underhålla fröken så länge.»

»Den tillåtelsen ger endast jag själf.»

Han förde artigt handen till sin mörkblå mössa och bugade sig.

»Jag tackar. Låt oss således stiga ner.»Margit kunde ieke annat än småle. Detta var någonting nytt — denna säkerhet, som oemotståndligt öfvertog ledningen. Hela hans uppträdande tilltalade henne genom sin oförvägna kraft och naturlighet, tykte hon ... till och med den gest, hvarmed han under tystnad, halft vårdslöst, anvisade plats vid bordet. Hennes glada lynne kom åter med ens, men hon förstod ieke själf sin eftergifvenhet, när hon tveksamt följde hans inbjudning — tveksamt, och dock så undrande gärna.

»Jag tackar er än en gång, fröken Schrowe, för att ni lyder mig ... det är nämligen jag, som befaller ombord.»

»Jaså — kaptenen.»

Han böjde på hufvudet, i det han lugnt och pröfvande fäste sin blick i hennes.

Men var hon förvånad förut, så blef hon det ännu mera, när städerskan i det samma hämtade ned en bricka med . .. hvad kunde det vara? Ah! Kaptenen tog tigande emot — yttrade därpå hastigt: »ja, ja, du får gå; säg till att jag kommer senare.»En hel champagne och två glas — han knackade lacket från flaskan.

»I brist på annat ... varan borde vara god, och jag hoppas ni tillåter?»

Det var då en egendomlig människa! Margit började känna sig orolig, fullkomligt viljelös och tillika blyg, nästan som en liten, liten flicka. Hvad han föreföll henne manlig!.. en stundom märkbar lucka i öfre tandraden, något på sidan, såg endast pikant ut. Hon följde med ögonen hvarje hans rörelse ... dessutom korken, som i små språng trillade utefter mattan ... och armen, en lång, muskulös arm, som stadigt sträktes fram öfver bordet, när han serverade henne.

»Vår vän konsuln har skickat sin roddare efter några dokument, som han glömt — jag föreslår en skål för glömskan, jag har den att tacka för så mycket.»

Det var vackert sagdt, tänkte Margit, men hon tordes endast helt flyktigt smaka på den skummande drycken.

»Nej, nej, fröken ... inte så» — han skrattade vänligt— »till botten, jag ber!»Då lydde hon åter — med ett generadt småleende och rodnade: månne hon på något sätt hade förrådt sin rädsla?

»Det är så sällan jag ... men det är godt, mycket godt.» Och för att visa sig riktigt tapper och frimodig, räkte hon fram sitt glas för att påfyllas.

Han nickade gillande, utan att låta hennes blick glida undan. Hon erfor en behaglig känsla af värme i armarna, i bröstet, kinderna hettade, och utan någon anledning lutade hon sig skrattande bakåt i soffan — den mjuka schaggen kittlade henne i nacken. »Så här gick det säkert till förr i världen,» — undrade hon för sig själf.

Den andre tog plats bredvid henne.

»Det var en gång en pojke, som hette Valentin,» berättade han helt oväntadt och med ett skämtsamt sago-tonfall i rösten, »och fadern var en gammal sjökapten, som seglade på Medelhafvet. En gång, när gubben kom åter från

hustrun i Cadiz till hustrun i hemlandet... förlåt... hämtade han med sig en burk holländskt snus åt sig själf och en kanariefågel åt pojken.Det var ett stort bevis på tillgifvenhet och hågkomst, ska jag säga, och unga Valentin måste vara sjuk tre dar från folkskolan för att göra en stor bur. Men innan buren blef färdig, dog fågeln. Året därpå förliste kaptenen vid franska kusten, och hemlandshustrun fick den glädjen att behålla hvad han varit så god och lämnat efter sig, d. v. s. tre barn — och en koffert med diverse rutiga papperskragar, en oljerock, två halfva omgångar kläder och en klocka. — Men Valentin fångade en vacker, oskyldig sparfunge, och den fick ett hem i kanariefågelns bur. Tänk, så besynnerligt!»

»Heter inte ni Valentin?»

»Jo; och namnet på den vackra»...

Båda skrattade; Margit viste sannerligen icke hvarför, men den oförmodade historien hade utöfvat en märkvärdigt lugnande invärkan, ehuru det föreföll henne, som om han berättat den ofta. — De klingade.

»Det måtte vara härligt att föra ett stort, vackert fartyg!» utbrast hon om en stund.Han rynkade ögonbrynen. »Snart nog öfverlämnar jag befälet åt andra.»

»Hvarför det?»

»Emedan ... nå, det är detsamma.» — Omärkligt flyttade han sig närmare, men med det lekfulla tillägget: »man får så grofva händer ... jämför blott med era egna.»

»Nåja — se här!»

I sin ena kvarhöll han hennes båda, ämnade ... ämnade kyssa dem, men gaf sig till tåls, när han kände spår af mot stånd.

Nu fick Margits ungdomliga själfsvåld råda: hon grep ånyo sitt glas — och tömde det. Hon ville ingenting tänka, ingenting minnas, endast vara glad, stormande glad; men en förrädisk matthet smög sig öfver henne. Och dock hann hon icke tillbakahålla ett öfvermodigt, lialfhögt uttaladt: »naturligtvis ... ni

vågade inte.»

Det uppstod en lång tystnad, hvar-under kaptenen från sidan betraktade henne. Så fylde han åter glasen; hon tog emot sitt och drack, utan att ändra ställ-ning — blundade — hade en förnimmelse af att någon böjde sig närmare, mycket nära, men att det alls icke var henne det gälde. Och bon tykte sig höra en röst, som gång på gång hviskade: »jaså. jag vågade inte ... oh, hur vacker, hur vacker ... du, Margit!» Då öppnade hon ögonen — tillslöt dem plötsligt ånyo och niistan stelnade af skrämsel. En muskulös arm hade stadigt lagt sig omkring hennes midja, och en lysten mun prässats mot hennes hals . .. hon kände ännu huru ondt det gjorde.

Alt hade skett så snabt, så öfver-raskande — nästa sekund var hon redan ute på golfvet, alldeles yr, ämnade säga något eller ropa — flydde uppför trappan, omedvetet ordnande håret vid tinningarna, fick dörren öppnad ...

»Hvart nu så brådt?» — En något framåtlutad gestalt kom emot henne ned från kommandobryggan. Det var Sixten Erik Berger.

£vtyW är Margit käxule den friska, sältiga sjöluften mot sitt ansikte, måste hon söka stöd mot järnräcket, där handen gripit tag. Men hon hämtade sig snart igen, hvarpå det första ögonblickets osäkerhet och harmsna förvirring slog öfver i barnsligt trots. Var hon kanske ställd under något slags bevakning? Hade ... hade hon svikit någons förtroende? Hon stod orörlig och rak, retad af kusinens menande fråga, huruvida fröken llans-dotter möjligen fått nog af den förbjudna frukten?

»Hvad vill du bär, Sixten?»

»Tack — men din kära faster blef orolig. Och det är ju så godt att jagkommit, eftersom Gardberg är försumlig ... och du så där uppskakad.»

»Ja, jag blef otålig»...

»Låt oss då säga otålig. Hvar har du ditt — bagage?» Han tog i dörr-vredet.

»Nej, nej, Sixten, du får inte gå dit ner, de ha inga apelsiner ... hör du, jag vill det inte ... Sixten,» — hon stampade, nästan i förtviflan; rösten lät gråtfärdig. När då Berger endast helt flyktigt, som det tyktes, betraktade henne, och med ett pröfvande: »som du vill, Maggie,» rättade sig efter den häftiga åtbörden, brast hon ut i tysta, dämpade snyftningar. Det var länge sedan hon hört ett sådant tonfall i hans stämma.

»Nå. nå, Maggie — ingalunda är jag så oresonlig; vi ha alla mer än nog af att svara för oss själfva. Eller hvad meuar du? — Seså, kom nu, så snart du

lugnat dig.» Hon lydde genast och

beredvilligt.

Nere på bryggan funno de konsuln. Å, Margit måste förlåta honom hans oartighet, men saken var den, att någrapapper, som tullförvaltarn ville ... och eftersom kapten Janson lofvat — o. s. v.

Berger höll tålmodigt båten tiitt intill trappan, tils Margit tacksamt lade sin hand på hans skuldra och varligt steg i. Huru olika mot nyss, för ett par, tre timmar sedan!

iHar du värkligen kommit efter mig ... ensam, Sixten?»

»Nej, det tillät jag mig naturligtvis inte: drängen väntar med häst vid hamnen,» — han tog vresigt en afårorna och stötte ifrån.

Glardbergs urskuldande röst hördes ur dunklet: »Förlåt, förlåt, Margit!..»

han tyktes svänga med hatten. Efter några ögonblick ropade han igen, men längre ifrån och muntrare: »Ni får

månsken snart, ska jag säga!»

Mörkret hade redan så tilltagit, att man måste vara mycket van och hemmastadd för att finna vägen, i synnerhet mellan stenarna borta vid udden. Några ljus ur hytterna och från värdshuset stirrade på afstånd utåt sjön, och ångbåtenutstötte på måfå ett hest tjut, som öfver-röstade vågornas skvalpande och ljudet af årtagen. Under tystnad hade färden begynt, och under tystnad fortsattes den tils vidare.

Margits trotsiga uppbrusning hade genast lagt sig vid knsinens första vänliga ord. fxråta ville hon inte ... nej, nej — och ändå droppade fortfarande en och annan tår i hemlighet ned från kinden. Men humöret repade sig småningom igen, tack vare blåsten och den sakta gungningen, utan att dock våga öfvergå till glädtighet. Hon ansåg sig inte ha rätt att vara glad ... i kväll; hon hade ju varit så förfärligt oförsiktig! För resten ämnade hon grubbla öfver denna sin oförsiktighet först senare, i ro och allena, riktigt noga dra sig altsammans till minnes ... ifall hon inte dessförinnan blef altför sömnig. — Nu tykte hon endast så rysligt synd om Sixten Erik; hvarför viste hon knappast.

»Du ska inte vara ledsen på mig, käraste roddare ... och måste du det nödvändigt, så ge duktigt ovett, jag vet attdet lättar — kanske jag förtjänar det. Är du ledsen?»

Svaret var en otålig axelryckning.

»Hvarför är du i allmänhet så tungsint, Sixten?»

»Anser du kanske att jag har så stora skäl till motsatsen?» Han gjorde ett uppehåll, likasom för att afbryta, men så blef någonting honom för frestande.

»Allting är ju nu för tiden arf, och du vet ju att min far sköt sig, Margit?»

»Ne-ej,»— hon drog djupt efter andan.

»Jaså, man har inte velat tala om det för dig; då var det väl onödigt af mig ... eller måhända lika så godt.» — Rodden blef långsammare, tydligen ansträngde det honom att tala samtidigt. »Åtminstone vet du mycket väl, att jag är en klen och svag stackare, med utsikt till att lefva högst två år framåt»...

»Sixten!»

»Det är rama sanningen, kusin lilla, och du behöfver inte ta det illa opp, när jag inte gör det.»»Ja, men ... låt mig ro, hör du,» — afbröt hon bedjande. Då måste han skratta.

»Nej, så eländig är jag inte ... tils vidare ... sitt bara stilla på din plats.» Han hostade sakta. »Du bör besinna, att jag är en trettifem-års karl ... och hur långt har jag inte hunnit! Jag hade i tiden min lilla äregirighet, jag också, men den fick ge vika för min stora sjnk-lighet — låter det inte präktigt? Nu söker jag göra så pass mycken nytta för mig ... i banken ... att det kan försona vara närmaste med tanken på mina sista stunder, då jag antagligen endast kippar efter andan, och undrar hvart den tagit vägen.»

»Du får inte tala så hånfullt och bittert, Sixten ... kära Sixtön.» Margit böjde sig deltagande framåt.

»Tack Maggie. Jag börjar tro

att litet mer vänlighet från min sida kunnat locka litet mer af samma slag ur dig . . . men det är inte alltid så godt att vara vänlig. Hade jag varit frisk, så vet jag nog en förhoppning, somförmått göra någonting dugligt af mig ... nu har det fått vara som det är. En täflan hade blifvit rätt lustig... med dessa... nåja. Tro för resten inte att jag beklagar mig eller är sentimental — jag förstår knapt hur jag låtit narra mig in på det här ämnet. — Och se till, att du inte förkyler dig!»

»Hvad du måtte känna dig olycklig!» »Hm. Ibland vore man kanske frestad att... nej, jag ska inte prata flera dumheter. Ingen är väl berättigadt olycklig, så länge han af hjärtat kan glädja sig öfver sina vänners lycka» — det låg en underlig betoning i ordet vunner — »och inte kan låta bli att hoppas på en egen. Men just det måste jag låta bli.»

Han tog raskare tag med årorna och tystnade. I Margits hufvud rörde sig så många stridiga tankar, att hon icke bemödade sig om att fasthålla en enda, utan blott satt och väntade på att Sixten Erik skulle fortsätta. Därom måtte denne haft en aning, ty han tilläde, ehuru nästan motvilligt:

»Bry dig inte om att svara på hvad

4jag nu säger, Maggie. Jag begriper nämligen mycket väl, att det i afton händt dig någonting, hvad som hälst. det angår ju inte mig, naturligtvis... någonting, som för dig har betydelse utöfver det vanliga. Nej, jag ska ingenting fråga. Du är fullvuxen nu och bar bland annat förstånd, inte endast instinkter» — detta sades helt skämtsamt och vänligt — »bör altså kunna tillgodogöra dig hvarje erfarenhet, och ofta kan ett... ett misstag ha mycket godt med sig, bara man gör det med litet kritik. En tröst i sitt slag, Maggie?»

»Du skulle ha följt med mig, du, Sixten!»

»Min tid är så knapp.» Han smålog; båten sköt just fram till hamnkajen. — Det hade mulnat ännu mera, och ingen måne var synlig.

*åLJ-Ul Margit vaknade följande morgon, var det klart väder, med sol öfver hårdfrusen mark.

Hon satte sig hastigt upp i sängen, i tanke att alt skulle snurra rundt i buf-vudet, ungefär som för herrarna, trodde hon, när de varit på vift natten förut. Men tvärtom — hon kände sig ovanligt kry, trots de fantastiska drömmar, som oroat sömnen.

Hvarje ljud likasom fördubblades i morgontystnaden. Någon sköt regeln från farstudörren, och när hon tittade ut under gardinen, såg hon en skymt af ladugårdspigan, som gick för att mjölka. Två kattor skrämdes från skran ket vid köks-trappan, rände som galna af och an i tvära vinklar och sedan uppför stegen — ända upp. på bagarstugutaket.

Margit lutade sig tillbaka mot dyman med en behaglig förnimmelse af vår ... vårluft... vårglädje, något som hon själf fann bakvändt och förlegadt. Så blundade hon — tids nog skulle hon hinna se de surmulna minerna där nere

Om en stund kom gamla Brita med brasan. Margit hörde huru spjället drogs upp, huru veden radades, huru näfret

refs, huru det började spraka och en skärm ställdes för. Det knakade i Britas knän, när hon reste sig, tog kängorna och gick. Det var ju lustigt! Månne hon själf, Margit, någonsin skulle bli så gammal, att det knakade i knäna?--------------

Men att en karl ändå vågade vara så djärf!.. det hade hon aldrig trott. Skulle han ha förgått sig lika mot hvil-ken ung flicka som hälst? Eller hade hon själf gifvit någon anledning? Nej, nej... det var inte hennes fel. — Fel? Asch!.. hon stack händerna under nacken,men kände först efter på halsen — tänk, om han hade bitit henne!

»Att jag alls ids tänka pa honom! — Han måtte ha sångröst, det låg en sådan underlig makt i stämman, fast den lät sträf. — Skulle inte en annan flicka ha låtit öfverraska sig så som jag? Ja, det är värkligen oerhördt, hur säker och ogenerad han var! För resten får ju igen veta af det; Sixten Erik tiger nog, och kaptenen ... ja, då förlåter jag honom aldrig. — Hvad han är hjärtans präktig, den Sixten! Hvad månne han tror?., och jag undrar hvad pappa skulle tycka? .. pappa, som bra gärna sett att jag varit en gosse. Men inte skulle jag därför ha burit mig åt som... — Förr gick så mycket an; inte för att jag ämnar bry mig om hvad folk pratar. Låt dem prata!»

Hon sträkte på sig, andades djupt och jämkade det upplösta håret åt sidan, så att kinden kom att hvila mot den ena armen, som var bar.

Sömnen måtte i detsamma ha infunnit sig, och en fortsättning på nattens drömmar med den. Det var stor fest i detgamla Fabrinska huset. I den förfärligt granna salen, med hörnbalkongen, stod ett långt dryckesbord till reds, och en lång rad af människor, par vid par, tömde lifsglädjens bägare till botten. Själf fick hon icke deltaga, men hörde det vilda glammet och steg in öfver tröskeln. Hon tykte att de borde kunna läsa hennes åtrå i den glänsande blicken ... att de åtminstone borde räcka henne försakelsens kyliga dryck: — »se ni då inte hur varm jag är!» — En röst höjde sig öfver sorlet och frågade:

»Hvem där?»

»Maggie.»

»Vill du något?»

Tårarna trängde fram:

»Det är bara Maggie; jag har ingen att vara med.»

Da skrattade man högt och ihållande rundt bordet, löjet fortplantade sig från par till par, någon ropade ett infall, som ökade munterheten, men hvaraf Margit endast hörde slutet: — »sen behöfver du inte vara ensam.»Hon tog steget tillbaka öfver tröskeln, gick vidare och gick vilse. Innan hon åter fann vägen, var hon klarvaken.

Klockan närmade sig redan elfva. Oh, så sent! Margit drog upp gardinen och skämdes smått, när dagsljuset tog rummet i besittning. Bank-trafiken tyktes vara i full gång. Hon skyndade sig ut i det fria, lämnande frukosten orörd.

I torghörnet träffade hon naturligtvis Gardberg.

»Hvem tykte du mer om i går. Margit: mig eller kaptenen?»

Herre Gud, viste han något! Hon såg upp med en skygg blick — och lugnade sig. Till den grad kunde han väl inte förställa sin min, ifall han ...

Hon beslöt att uppsöka Valborg.---------

Den omständigheten, att fröken Janson, ett ensamt fruntimmer, hyrt sig fem rum, tambur och kök, hade i början för-anledt många gissningar. Det' tysta, gula huset, där hon bodde, stod på andra sidan ån, nästan midt uti en trädgård. Endast två af kamrarna voro fullständigt möblerade. Fröken Janson hade förklarat:»Det kan hända, att jag får en släkting på ett längre besök, och då passar det ju bra att ha hela våningen ... jag delar ogärna med hvem som hälst.» — Middag åt hon hos fru Hilleström, och en armstark tvätterska sof i köket om nätterna.

Margit tvekade i tamburen — hon tykte sig höra en karlröst. Men eftersom alt blef tyst igen, så ringde hon på och

fann Valborg allena.

»Så snält af dig att inte glömma bort mig!» Mot vanligheten ombads hon att sitta ned i den yttre kammaren; dörren till den inre var stängd.

»Jag mötte i går herr Berger på gatan; han ser sä lidande ut — men hvad jag kan tycka om hans ansikte!» En lätt rodnad.

Det roade Margit att efteråt omtala yttrandet för Sixten Erik. Han vred sig ifrån ämnet med en sorglustig grimas: »Jag blir bestäradt hennes nästa missöde. Men smak har hon, din värnlösa syster!»

Valborg togs genast varmt i försvar: »Hon har så rysligt mänga goda sidor. Ochdessutom tror jag att vi likna hvarandra i mycket.»

»Bravo, Maggie!»

»Asch, så menade jag inte.» — Att samma spörsmål, vänskapen de båda damerna emellan, med undran och olika tolkningar diskuterats af stadens herrar, var henne obekant.

Emellertid gick väninnornas samtal denna gång trögt. Margit hade ämnat noga redogöra för gårdagens händelser, i afsikt att be Valborg strängeligen tillrättavisa kaptenen, men i sista stunden fann hon det kanske vara bättre att ingen utomstående kände till... det där.

Däremot fann fröken Valborg, helt oförmodadt, för godt att i förtäkta ordalag och med små, konstlade skratt tillråda Margit att gifta sig — »eftersom ingenting hindrar» — men framför alt med en världsvan man ... en man, som förstode att »göra affär af en rik hustru».

Margit blef till den grad förvånad, att hon själf icke märkte huru pinsamt tonen berörde henne, utan endast utbrast:»Rik?.. jag!»

»Å, jag tror värkligen att du blir generad!.. vet du inte det? Din mor hade förmögenhet, har jag hört, och så stillsamt och indraget som ni i allmänhet lefvat...»

»Ja, det är sant.» Efter en stunds besinnande: »Så underligt! Men du tar ändå miste.»

Hon vände sig om, när en dörr öppnades, reste sig — kapten Janson stannade med mössan i handen.

»Tack för senast, fröken Schrowe!»

En tryckande tystnad uppstod.

»Hvarför har... har ni inte rest?»

»Vi bli klara först i öfvermorgon — med er tillåtelse. Men var lugn: jag kommer tillbaka.»

Han antog en riktigt pojkspjufver-aktig min, men inlade tillika en sådan salig erinring i blicken, att Margit måste både småle och rodna, huru hon än bjöd till att beherska sig. Oh, så förargligt, så förargligt!De båda andra måtte ha växlat ett förstående ögonkast, ty i stället för att stanna kvar, hvartill han först tyktes haft lust, bugade sig kaptenen djupt och gick.atern hade kommit alldeles oväntadt tidigt. Snön låg våt och hvitgrå på gatorna, isen ingaf redan ställvis förtroende — och ändå hade man knapt hunnit vika om hörnet från oktober till november.

En lördagsafton, när klockan i kyrktornet slog sex, trädde konsul Gardberg ut ur sin butik, stannade på stentrappan utanför och passade in en papyross i mun stycket. »I dag vore det tungt att gå i päls», tänkte han; och så traskade de altför stora bottforerna af med honom snedt öfver torget.

Om befallningsman Behr var hemma? Madamen tog för tämligen afgjordt, attbefallningsmannen sof. Hon skurade köks-golfvet i fullt raseri, och gaf sig icke tid till annat än en förmodan.

Gardberg gick tillbaka genom tamburen och salen — ganska riktigt, dörren till arbetsrummet var stängd. Han öppnade. De blå gardinerna hängde slappa för fönstren, på golf vet lutade sig en mängd stora, inbundna böcker mot två af skrifbordsfötterna, sängen var utdragen och bäddad som vanligt, och Behr, lika vanligt, på täcket i

sängen. Bredvid huf-vudgärden trängdes på stolen en ljusstake, en bok, med eu fruktknif som märke, en pincenez utan snodd, ett par manschetter, en näsduk och en korkskruf.

Befallningsmannen spärrade upp sina vatten blå ögon, fixerade en osynlig punkt i halfmörkret och besinnade sig. Små ningom fick han situationen klar — Gardberg yttrade antagligen någonting, men det gick förloradt — ansträngde sig med att få benen utom sängkanten och sporde undergifvet, hvem de skulle få till fjärde man? På den tredje tyktes han vara säker.----------Emellertid satt herr Edvard i gäst-gifveriets lilla kammare, innanför skänkrummet, och väntade. Och eftersom han var allena och måste vänta, hvilket i allmänhet hände honom mycket ofta — nåja, så kunde han ju lika gärna roa sig med någonting. Han ringde på klock-strängen.

Uppasserskau, ursprungligen en bondflicka, stannade i dörren. Hon höll de röda händerna under förklädet och tungspetsen mellan läpparna; nedanom kjolen syntes ett par breda, platta skodon.

Herr Edvard nickade förtroligt och frågade om Hanna inte tordes komma in? Jo, det tordes hon nog.

»Nå, så gör det då!» Han blef halft förbryllad, när hon fnissande steg ända fram till soffan, där han satt. Hvad ville herr Edvard?

Att hon skulle . . . ännu närmare. »Nej, låt bli mig!» .. jaså ... nå, Hanna skulle vara snäll och göra spelbordet i ordning, och hämta ljus, och skicka någon ur köket med det här till tullförvaltarn — han skref några ord på ett blad urnotesboken. Det vore dessutom bäst att hålla kvällsvard i beredskap ... det fans väl någonting varmt, hvad fans det för varmt? Kalfstek? Nåja, hvarför inte? .. smörgåsbord och kalfstek — men med pickles.

»Dra sen ner gardinerna... lilla Hanna!»

»Låt bli mig, har jag sagt.»

»Nå-seså— hvad Hanna är barnslig!»

Efter en stund anlände Gardbcrg, med befallningsmannen, och äfven tullförvaltarn infann sig snart, hvilket måste anses som en ren lyckträff. Han brukade aldrig göra sig någon brådska.

Redan från början var Behr på dåligt humör, och detta förbättrades ingalunda, när de andra motsatte sig nya kortlekar. »Ska jag spela med de här plumppap-peren?» För att få någonting i gång, gaf han dock slutligen med sig.

»Men kom ihåg: intet prat!»

Händelsen fogade emellertid så illa, att herr Edvard satt med en historia ända uppe i halsen, och den måste han göra sig af med, om det alls skulle kunna blital om att inåla med eftertanke. Han hade hört — men ville icke säga af hvem — att Sedegren nyligen råkat få se ett gammalt porträtt af fröken Margit, och sedermera låtit undfalla sig något obetänksamt ungkarlsord — det hade väkt munterhet. Huru flickan fått veta af det, var obegripligt. Men när hon mött honom, provisorn, i går på gatan, hade hon frågat om det var sant? Oh, så han nekat! Då hade hon tviflande skakat på hufvudet. men sedan slagit bort alltsammans i ett skämt... med tårar i ögonen.

Tullförvaltarn klämde till med gran-dissimo. När sista sticket var taget, brusade Behr upp. O, du milde! Att inte förstå att spela ut spader, fastän han hade begärt . . . han viste inte huru många gånger... »det är ju så att man kan bli galen! Hvad tänker du på, Gardberg! Jag hade ess, kung sjunde i spader.» — De båda andra räknade trickarna.

1 detsamma hördes Sedegrens bekanta: »jaså, här håller man till.» Sedegren sade alltid: »jaså, här håller man till», när han träffade någon.»Dörrn fast efter dig!»

Provisorn behöll pälsen på; han stack sig ofta in, så snart apoteket var stängdt för dagen. Men aldrig för att dricka något, nej aldrig — hvilket han emellertid gärna gjorde. Än gick han händelsevis förbi, än hade han endast ett par ord att säga, och den det gälde togs då af-sides med ett behändigt litet grepp i rockuppslaget. Nu kom han naturligtvis bara på ett ryck... för att betala hvad han sist blef skyldig.

Behr kunde icke glömma det där med spadern. Han ville ännu framhålla endast en sak: »Tänk er, min man har damen ... jag sitter själf med ess, kung sjunde...»

Herr Edvard var ouppmärksam, ty Sedegren berättade någonting. Gardberg hörde ett namn nämnas och blef genast intresserad — tullförvaltarn lade alldeles ned sina kort, så att befallningsmannen vardt rasande. Hvad gjorde pillertrillarn där för att störa? Antingen ett eller annat...

Det var ju märkliga nyheter! Kapten Janson, en kusin till fröken Valborg —

5»ja, jag vet», inflickade konsuln — kapten Janson, en kusin till fröken Valborg, ämnade slå sig ned i staden. Fru Hille-ströms piga, den där med ögonen — »ja, jag vet»... nu följde äfven Behr med — hade på eftermiddagen varit efter amykos till apoteket, och hon hade nämt om det. De skulle hädanefter ha egen hushållerska, kusinerna, och fru Hilleström hade lofvat att bestyra om altsammans.

»Hvad har hon med saken att skaffa?»

»Ingenting — det är just det betecknande.»

Häraf påmindes herr Edvard om ett litet tillägg; — den där kaptenen var skild från sin befattning, sades det, egentligen redan i somras ... sagesmannen visto inte af hvilken anledning. Troligen något slags själfrådighet, eller hvad det nu kunde vara?

Tänk, och nu skulle han flytta hit! Det var minsann stora nyheter. Hvad ville han här? Och hvad ämnade han lefva af? Men kanske det där paret hade enskild förmögenhet?Andra robberten slarfvades till slut under mycken störing och mycket kiibbel. Provisorn funderade på att beställa något, men ville först låta öfvertala sig litet mera. Sedan tog han glaset ined sig, när kvällsvarden serverades; tack — själf hade han redan ätit hemma.

Vid disken i skänkrummet sutto doktor MyUäri och handelsman Jurjeff — Wasilij Jurjeff, en äldre, rätvinklig herre, som i allmänhet påminde om en gående rektangel. Men nu satt han alldeles sned, till följd af fem glas stark romtoddy — »romboid», sade Behr.

Handelsmannen sträkte sina korta ben ifrån sig, som om han velat bli dem kvitt; han viste af erfarenhet, att de i kväll icke dugde till mycket. Han hade sålt skog, sade han. Ja, han hade sålt skog, mycket skog ... det vill säga, han hade icke sålt, utan köpt. Han var en karl, som kunde göra ungefär hvad han ville, sade han. Doktorn hade nyss kallat honom parveny. Han viste icke hvad det betydde, men låt gå: i så fall var han en alldeles djäfla parveny, som godt kundetåla sina modiga fem glas på lördagskvällen. Och han kom ihåg hvad en tysk-norsk profryttare en gång sagt honom: »Naar Vand er god, saa er Vand god, aber Vand er aldrig god.» Det kom han ihåg.

Doktor Mylläri var framför alt jägare. Han mindes någonting annat, som han gärna ville berätta en gång till, och vände sig därför till de andra vid matbordet. I höstas hade han tidigt en morgon gått ett stycke längs stations-vägen ... så här (stationsvägen gick förbi Behrs tallrik i riktning mot brännvins-karaffen) — och då såg han vid första vägskilnaden — »du vet, Gardberg» — huru haren kom ...

Hvad var det mot tullförvaltarn, som just samma dag sköt hela åtta stycken! — Gardberg ropade på soja: »Hanna ... soja!» Jurjeff fick genast tag i det sista ordet, som han sedermera halfhögt vältrade i munnen — »parveny ... soja...»

Men just när kaffebrickan hämtades in, och ett par af sällskapet redan fått starkt i sina glas, hördes en klämtningfrån klockstapeln. Herr Edvard var den första, som hann till gatfönstret och lyfte gardinen. Då syntes ett brandrödt sken på himmeln i sydväst.8.

Illa rusade till sina öfverplagg — det var icke långt ifrån att Behr råkat i gräl med Sedegren om galoscherua, trots brådskan, och handelsman Jurjeff blef med ens rektangulär igen. Doktorn betalade på stående fot, konsuln fordrade enständigt att bli insläpt efteråt. Tullförvaltarn trodde för sin del, att det var telegrafstationen, som brann — hvilket så när hade besannats.

I farstun häjdade sig herr Edvard med ett självförebråelsens utrop, hvarpå han sprang in och tömde ett glas konjak, som han alldeles af misstag lämnat fullt bredvid kaffekoppen. Sedan störtade han ut ånyo, efter att i förbifarten ha klappatHanna i ryggen, lopp i galopp rundt närmaste kvarter, som han alarmerade med trumlivirflar mot fönsterrutorna, och så vidare till hjälp, till hjälp! Ack, han var riktigt i ekstas — nästan som om han hela hösten gått och endast väntat på ett tillfälle, sådant som detta.

Men bagarmästaren Väppling, som tillika var brandmästare, marscherade midt på gatan, där det ännu var alldeles folktomt, svängde med armarna i mörkret, som om han pumpat, och skrek: »ur

vägen, godt folk, ur vägen!»

Stationshuset stod högt uppe på en murad stenfot; endast en smal gata skilde det från åbranten. En mindre byggnad, inne på gården, hade fattat eld — där bodde en lappskräddare — och nu gälde det att rädda »självfva telegrafen».

Vid brandstället samlades snart representanter för alla tänkbara småstads-klasser. Klockorna i stapeln klämtade.

Fyra hästar, två kar och fyra såar — Gardberg svor och himlade sig; doktorn sufflerade: »Mera vatten, sa Göthe!» — Den olärda menigheten kastade snö ilågorna, som just slogo ut genom taket. Stadens två sprutor anlände för sent, och det skulle fan den ha reda på, hvar slangarna borde fastskrufvas. Väppling skred till värket på måfå, men med en sådan förtviflans energi, att försöket lyckades. Arbetskraft fans till öfvertiöd — strömmen af småborgare, drängar och ärnbar-bärande pigor växte oupphörligt, steg öfver sina bräddar och bildade ett delta, på hvars öar herrskap och handtvärkar-fruar sökte att rädda sig. Det var denna ström, som slutligen släkte elden. Hvar och en var för resten sin egen herre; flertalet hjälpte till med ett finger här, ett annat där, som byttes om, när det blef för vått eller brände. Strålföraren Laine hade icke en aning om sin uppgift: alt, som ägde någon aflägsen likhet med pojkar, spolade han öfver, och lyckades dessutom genomdränka lappskräddarns sängkläder, som efter mycken möda staplats upp vid en vägg. Han hade tydligen fått smak för dylika bedrifter — hvilket smittat kamraten — ty genast i början af släckningen utgjorde några kokkärl,två bord och fem stolar den brännpunkt, där båda sprutornas strålar samlade sig; — pastor Andevald, som blef synlig med en blomkruka i händerna, undkom genom ett undervärk. Det var Behr, som varskodde: »Akta... han är så blöt förut!»

Ändtligen varsnades några karlar på taket — bland dem Berger. Yxhugg hördes, och brinnande bjälkar lossnade, så att gnistorna yrde. Röken bolmade stundom ned i folkhopen på gården, och genast fortplantade sig en skala af host-ningar och skrik genom porten ut på gatan. De närmaste uthusen nästan ångade af hetta, men sedan en vak blifvit öppuad i isen nedanför, fans vatten tillräckligt för afkylning. Vid pumpstängerna aliöste armar hvarandra oupphörligt, och de stinna, drypande slangarna höllos en stund af alla, som blott kunde tränga sig fram.

Att den antända byggnaden var förlorad, hade allmänna meningen genast dekreterat; men att skadan skulle inskränka sig därtill, var en lyckträff och en öfverraskning. Hela händelsen be-traktades snart såsom någonting öfver-ståndet — ett faktum, hvarom man kunde språka i allsköns lugn, och hvaröfver man vågade en smula förlusta sig. Tjugoen personer sade sig ha varit de allra, allra första på platsen, hvilket på intet vis be-tviflades, men angående stället, där lågorna först brutit ut, voro uppgifterna mycket olika. Och till hvilka märkvärdiga scener och uppträden hade icke olyckan gifvit anledning! Befallningsman Bebr berättades ha sökt sig ett pålitligt stöd i en lyktstolpe, för giktens och knänas skull, naturligtvis, men det oaktadt anropat mänskligheten om att icke springa omkull honom — Wasilij Jurjeff tronade hela tiden högt uppe på en stege (det hade alla sett), hvarifrån han utdelat de mest varierande order, dem ingen lyckligtvis hörde, och herr Edvard — det värsta af alt! — hade i sin ekstas och ungdomliga nyfikenhet frågat fröken Kärr, om hon tordes knäppa upp sin kappa ... dar fans bestämdt en nattröja under. Uscb, så dum och otäck! Tänk, om han var

full!-----------Margit, som stod i en snödrifva tillsammans med några småflickor, hade myk-ket svårt att hålla sig stilla, ehuru hon insåg att hvarje tillökning i antalet frivilliga blott var till hinders. Likasom många andra, var hon förargad öfver bristen på ledning vid arbetet. När hon därför inom hörhåll upptäkte en orörlig, bredaxlad herre i kavaj, och denne samtidigt upptäkte henne, så kunde hon icke låta bli att ge uttryck åt sitt missnöje och sin

retlighet, fastän hon nyligen be-slutit att aldrig mera tilltala mannen.

»Är det kanske modernt bland herrar att ingenting uträtta?»

»A, fröken... i natt är jag obe-höflig ... och vill dessutom inte strax utmärka mig.»

»Värkligen!»

»Jo — jag befarar nämligen att Vår Herre med egen hand lade grunden till åtskilliga småstäder, när han uppfann afunden. Och jag är inte alls afunds-värd.»

Margit skulle just tänka ut något stickord till svar, då hennes uppmärksam-het fästes vid Sixten Erik, som utan ytterrock, öfverspolad och isig, sprang förbi henne och försvann i mörkret. Ville han då rakt ta lifvet af sig! — Hon hoppade skyndsamt ned från drifvan och begaf sig hem.

När Valentin Janson, något senare

— klockan slog just då fyra i kyrktornet

— trädde in på gästgifveriet, stannade han först på tröskeln för att se sig om. Behr, Gardberg och herr Edvard voro där förut, kollationerade sina iakttagelser och togo morgondroppar vid disken. Kvälls-vardsbordet stod fortfarande som det lämnats, aska och ölfläckar syntes på duken mellan några af kuverten, och öfver resten utbredde sig doktorns tillskrynklade servett som ett försonande täckelse.

Här fick nu kaptenen sina första närmare bekanta, och herr Edvard kände sig mäkta imponerad af hans personlighet:

»Snart fyrtio år... och ett sådant utseende!»

Kaptenen strök sin allra yngsta bror helt sakta och vänligt öfver håret.9.

är branden i allo tillhörde föregående veckas krönika; när man från tillförlitligt liåll fått reda på, livar byggnaden varit försäkrad, samt till hvilket belopp; när brandstället blifvit af hela menigheten besiktigadt, tils det nästan svartnade för ögonen — då uppstod efteråt likasom en stor bresch i den mur, som begränsade horisonten ... utan att därför några nya vyer öppnades.

Men när tomheten tyktes som störst, var äfven hjälpen närmast. Ty från att ha varit en liten, aflägsen punkt, som endast enstaka fjärrskådare anat och egnat en flyktig uppmärksamhet, steg kaptenValentin Janson plötsligt fram som den kommande mannen — och fylde breschen.

Man viste att han var fröken Valborgs kusin. Omänskligt stark — se där den första närmare bestämningen! Det ansågs redan som en offentlig hemlighet, att Wasilij Jurjeff en natt velat mäta sina krafter med den nykomne, men med lekfull lätthet blifvit bakåtböjd och utburen; nåja, ögonvittnen menade att detta var öfverdrift. Emellertid kunde flera än en af herrarna på pricken ange, huru mycket kaptenen var i stånd att lyfta på rak arm, med eller utan men efteråt. I synnerhet tjänade herr Edvard i sådant afseende gärna till uppslagsbok. Eljes uttalade man sig med en viss försiktighet, tils vidare; det kunde ju möjligen tagas illa upp — och bestraffa sig.

Men en afton hos Behr tog frispråkigheten revanche. Särskildt doktor Mylläri, som hade fru Hilleströms vetgirigaste jämnåring till hustru och djupa försänkningar i andra delar af landet, tyktes rufva öfver en värklig skatt af meddelanden angående Valentin Jansons förflutna— meddelanden, hvilka de andra, i enlighet med en hvars naturell, beredde sig på att för kommande behof antingen multipHcera eller dividera. Men uppgifterna visade sig snart vara tämligen sväf-vande, ledsamt nog — endast det kunde anses som säkert, att kapten Janson för närvarande var den lycklige ägaren af några ärfda eller förvärfda besparingar i banken, dem han inom den närmaste framtiden ärnade på något vis förstöra eller föröka — möbel till tre rum, en vacker häst och en släde. Den där kofferten, som fadern skulle ha lämnat efter sig, mätte således ha innehållit mera, än historien uppgifvit? — Dessutom trodde man sig veta, att Sixten Erik Berger hade känt mannen tidigare. Det öfriga var troligen prat — doktorn slog ut med handen.

Herrarna småfnissade och gjorde tek-ken i maner och miner. Alla ville de ju låta påskina, att det fans åtskilligt brokigt — »facetteradt», bad Sedegren — åtskilligt brokigt i en hvars framfarna lif...

»— men vi ha slutat, vi.»»Det dessutom, ja. Valentin är outtröttlig; han borde ändå vara en smula försiktig med sitt anseende. Här, där allting hörs.»

Så afbröts man, när kaptenen ovän-tiidt inträdde. Han blickade sig leende omkring i sällskapet, valde länge och med omsorg en pipa från hyllan, brygde i åt sig starkt, fick bloden häftigt ät bufvudet och gick då ut i vinterkylan på trappan. När han sedan kom in igen, var han mycket blek, hostade och tog godnatt före de andra.

Men redan följande dag var han ute ocli körde i skarpt traf, köpte upp ett och annat till sitt ungkarlsbo, d. v. s. de tre rummen hos kusinen, gjorde en tur till landet — och kora hem sent på natten. Då hände det ibland, att han ett par dygn låg och baddades med is.

Alt detta värkade med en viss lok-kande kraft på Margit, ehuru hon endast varseblef de yttre konturerna — eller kanske just därför.

Hemma hos Schrowes rådde tystnad och stillhet, mera äti förut. Sixten Erikhade svårt förkylt sig den där brandnatten, och var sängliggande. Sjukligt ömtålig, särskildt pa grund af den omvårdnad, som egnades honom, ville han knappast se någon annan hos sig än faster Jetta — »faster» Jetta, som nästan alla kallade henne. Hon hade ett så godt och förståndigt sätt, låtsade göra hvarje tjänst nästan buttert och likasom i förbigående, ehuru hon tillbragte många timmar öfver sin sömnad i hjärtängsliga funderingar, huru alt borde ställas för att vara systersonen i lag. Och i hemlighet torkade hon sina närsynta, tårfylda ögon med hvad som närmast fans till hands ... kläd-ningsärmen eller förklädet; hon och brodern-direktören hade fått klart besked af doktorn, något som Margit ännu var okunnig om.

Redan vid sitt första besök hade Mylläri skjutit ut läpparna till ett tryne och fnyst. Och som om han fruktat att de båda gamla, hvilka i spänd väntan betraktade honom, icke riktigt ville förstå hvad detta betydde, så hade han mumlat ett: »möjligen till våren» — och skakat

6knäna såsom han brukade, i synnerhet vid ett godt smörgåsbord, när någon annan ville närma sig hummerburken.

»Till våren» är ju vanligen en signal till lifvet — men äfven ofta liktydigt med: »till döden».

Margit, som var ung och frisk, hade mycket svårt att finna sig i denna farhågornas halfdager. Vissa stunder kunde hon gråta af oro, så innerligt beklagade hon Sixten, utan att veta det värsta, men det plågade henne att se det infallna ansiktet och de stora ögonen med den misstänksamma blicken — och den sjuke log ett stelt leende, när ungdomens hälsa i hennes vackra gestalt steg in öfver tröskeln. Därför sökte hon denna tid gärna förströelse utomhus. Och faster Jetta, likasom fadern — båda stillsamma, inåtvända människor — var altför van vid hennes egna vägar, för att öfverge sin sorgbundenhet och granska förhållandena.

En dag såg kaptenen fröken Schrowe komma ut från bokhandeln, vände sig om: nej, ingen annan syntes till — sprangraskt öfver gatan och höll redan på långt håll handen utsträkt:

>Å, förlåt mig!.. ni vet nog hvad jag menar. Jag ska aldrig göra så mer.»

Röstens ton lät så barnsligt uppriktig, att Margits kvinliga godhjärtenhet tigande samtykte till att låta det passerade vara glömdt.

»Ja, ja, fröken, jag har glömskan att tacka för så mycket. Och hvad Valborg ska bli glad!»

»Vet hon..!»

»Nej då, hur kan ni tro!., men hon har undrat hvarför ni på sista tiden varit så sällsynt, utan att kunna begripa att jag var den afskräckande.»

Tänk, det fans en hemlighet dem emellan — en hemlighet, som ingen annan kände till, men som kaptenen

småningom fördristade sig att hänsyfta på i ordalag, hvilkas innebörd endast Margit förstod. Han nästan jonglerade med allehanda muntra, försåtliga anspelningar. Hon befarade i början att han skulle gå för långt, men vande sig efter hand vid att be-trakta (leras första möte nr hans synpunkt — såsom ett det mest vanliga, uteslutande glada äfventyr.

Ja, Valentin Jansons otvungna djärf-het och sega ihållighet tvang, efter hvad det tyktes, uppmärksamheten till sig med våld. Han hade redan länge utgjort det allmänna samtalsämnet. Ibland var det hans ridter, ibland hans sentida promenader, under hvilka han blifvit sedd, än med den ena, än med den andra, hvilka trängde fram till de kvinliga kretsarna, kringhvärfda af en mystisk atmosfär och dimdunkla antydningar om vissa nattliga uppträden, i hvilka han skulle ha spelat hufvudrollen. Och när han däremellan var alldeles osynlig en tid, för att sedan plötsligt stiga fram i breschen igen — med en fruntimmersbjudning hemma hos sig, med frukt och rhenskt, hvarvid han ångerfullt hänsyftade på många begångna synder, inskjutande någon galant liknelse i samspråket, så kunde fröken Janson till fullo förstå den kära Margits förtroende:

»Du har en kusin, som är intressant, Valborg ... han är ett värkligt studium.»Och dessutom: eftersom kaptenen valsade med formlig grandezza, höll damen hårdt sluten intill sig och lyfte henne i alla hörn fran golfvet, så att det riktigt kittlade, så började äfven några af fruarna röra på sig och förstå, huru gärna somliga flickor ville ha öfverseende med honom i mångt och mycket. Och sålunda blef det då ett faktum, att Valentin Janson lyckats tils vidare skapa sig en undantagsställning i ortens omdöme.

Det hade annars dröjt oväntadt länge, innan han öppet egnade någon af damerna sin särskilda hy llning. Men nu såg man honom mycket ofta komma gående öfver bron och in på banken. Det sades, att han endast onödigtvis gjorde sig ärenden dit; själf talade han om växelaffärer.

Snart märktes emellertid ett påtagligt närmande mellan Margit och kap-tenen, hvilken omständighet en och annan ännu ville tillskrifva fröken Valborgs värnlöshet. De syntes ofta ute tillsammans, i början visserligen på tre man hand, sedermera äfven ensamma — en gång tilloch med på en igenyrd skogsväg, hvar-ifrån de skrattande måste återvända hem efter skidor. Och emellanåt kunde kaptenen under sina ridturer häjda fröken Schrowe på gatan, lekfullt snärta till hästen med ridspöet och tvinga den att taga några dansande steg med framfötterna. Kort därpå viste doktorinnan förkunna, att de voro närmare bekanta. Postiljonen hade hört Valentin yttra: »I morgon då... Margit.»

Men framför alt satte den första af de där fruntimmersbjudningarna — den, då Margit varit närvarande — onda tungor i rörelse. Äfven där vid lag stod stadens student både gärna och ofta till tjänst såsom rrppslagsbok.

Ack ja, herr Edvard talade numera sällan om någonting annat äu kaptenen och kaptenen. Hvarje sammanträffande var en högtid, och han gick redan nästan dekolleterad, så låga voro kragarna i halsen. Men ingen viste hvem som skrif-vit på hans dörr: »träffas säkrast i Jansons trappa».När han den ifrågavarande eftermiddagen besökte sitt ideal, han mindes icke mera i hvilket uppsåt, var dörren mellan kusinernas två och tre rum på vid gafvel. Och han hörde genast af »Rödväpplingen» — »den yngsta och användbaraste af sorten», som Behr uttrykte sig — huru öfverraskade damerna blifvit, när herr Janson »brutit sig in» och narrat dem öfver på sin sida. Närvarande voro, utom Valborg och Margit Schrowe, fröken Kärr, Rödväpplingen, samt någon till.

Hvad han hade många underliga saker på bord och väggar, den kaptenen! Och altsammans var från främmande länder. Där fans en söt, liten, torkad sköldpadda och tanden af en krokodil och en hajfena och de allra grannaste koraller; — Rödväpplingen blef först skrämd från vettet vid åsynen af ett alnslångt radband, med stora, svarta kulor, som kaptenen kallade ett fragment af en neger-ryggrad, men höll sedan på att kikna af skratt öfver sin lättrogenhet. Och den artige värden skålade med dem, och trugade drufvor på dem, och berättade en rörande historiaom en pojke och en kanariefågel och ännu ett annat slags fågel. Efteråt sjöng han, ackompanjerande sig själf på gitarr:

“Ein Jiingling hatte cin Mädclicn licb, sie flohen hcimlich vom llausc fort — cs wusst wedcr Vatcr nocli Jfuttcr.11

Rödväpplingen bad om noterna och fick dem.10.

y fiken heten blef alt större och större — växte som en vårflod, så att skvallret fick tillräckligt vatten på sin kvarn. Du gode Gud, huru där inalades!

Ju lifligare man sysselsatte sig med kaptenen, desto flera historier gjorde sin rond. Och det tyktes roa honom själf att ständigt ge ny anledning.

Men huru kunde han vara så obetänksam! Det kom underligt prat i svang om ett djärft streck, som han gjort sig skyldig till på en resa inåt landet. Hvari det bestod, måtte ha varit svårt att förklara, ty ingen åtog sig risken af ett be-stämdt påstående; men det var ju detsamma, naturligtvis. Man talade längeoch väl därom — stoppade i säckarna och förde till kvarnen.

Sedegren hämtade dit sin fasta öfver-tygelse om, att nu var Valentin Janson icke mera gångbart mynt. Men Valentin Janson kom tillbaka och intog lugnt sin plats i ortens omdöme, nästan som om ingenting passerat. Kanske var han dock en liten, liten smala tyst och sluten i början.

Med sin goda blick för huru alt stod till och borde ställas, varsnade han snart en viss stelhet i det sätt, hvarpå han i många fall bemöttes. Fröken Kärr sneddade fodersammast öfver gatan, när hon befarade ett sammanträffande. Och doktor Mylläri måste hälsa knapphändigt, eller icke alls, så ofta frun var i släptåg.

Då ändrade kaptenen helt hastigt taktik, sade att han inom kort skulle skaffa sig en tjänst, samt att han varit mycket, mycket sjuk. »Samvete» förekom rätt ofta i hans fruntimmers-konversation: till och med ordet »gudsfruktan» anbragtes en och annan gång — som förgyllning eller för att motivera några vinnande,blödiga tonfall. För fru Hilleström berättade han tårade sagor från barndomen, utan att begära tysthetslöfte.

Margit brydde sig icke det ringaste om hvad som pratades. Någonting be-stämdt kunde ju ingen uppgifva, och hon ansåg det så fegt, så fegt att lämna en nödstäld vän i sticket — eftersom de numera värkligen blifvit vänner. Att våga umgås med mannen som förut, väkte dessutom sensation. Och hon hade ingenting emot att bli omtalad som fri och själf-ständig; det var hon van vid från tidigaste år.

Af Valborg ombads hon ofta att genom sitt inflytande söka ge stadga åt kusinen: denne ägde i grunden ett så godt hjärta. — Däremot hade herr Edvard hört just samina fröken Valborg högt uttala ett beklagande öfver den kvinna, som blefve Valentin Jansons hustru. — »En fint, liten», genmälde Bebr. »Bara en grof spik, som kanske drar på det håll, som afses.»

Ett visst ogeneradt förhållande mellan Margit och kaptenen kunde numeraicke förnekas. Ja, det var nästan natur-nödvändigt, att om båda skulle gånågon-städes, så kom kaptenen alltid efter henne. Det fans i hans väsen ett älskvärdt grunddrag af envis, rättfram närgångenhet. Och än åt han middag, än frukost hos Schrowes.

Sixten Erik Berger halflåg för sig själf i sin gungstol i hörnrummet, när krafterna sådant medgåfvo; eljes till sängs — likgiltig, som det tyktes, för alt omgif-vande. Direktören hade ökadt arbete på banken, utan att vilja ha något biträde; därunder gladde det honom att Margit höll kuraget uppe. Faster Jetta teg, skötte den sjuke och förestod hushållet.

Så kom det en tid, då herrarna allmänt började bry de båda. Janson ingaf icke mera samma respekt — man fann honom likasom tamare. Och Margit tänkte inom sig att alla skämtade, när de talade så blinkande med henne om kaptenen. Denne var en hjärtegod, fastän besinningslös, gladlynt man, tykte hon, hvilkens styrka tjusade, och hvilkens lediga sätt det var ett obeskrifligt nöje att stäfja med ett slag påarmen eller en vänlig, varnande blick. Ingalunda kunde däri ligga någonting farligt? .. kaptenen räknade ju redan dubbelt så inånga år, huru ungdomlig han än var!

Att ständigt, så ofta man visade sig ute, ha en lydig beundrare vid sin sida ... nåja, det ägde ju obestridligt sina stora behag. Dessutom retade det de öf-riga flickorna — så mycket bättre! Hon skrattade. För resten ville hon erfara något nytt af lifvet. .. Valentin skildrade lefvande och hade färdats vida omkring i världen. — Men några gamla, ansedda tanter försäkrade, att snart måste förlof-ning eklateras ... annars blef det rent af anstötligt i

längden.

Och ändå hade Margit icke en enda medveten tanke på giftermål eller dylikt, viste knappast hvad hon tänkte — »den ouppmärksamma godhjärtenheten», sade några; »vänskapen för Valborg», tilläde ett fåtal.

Fru doktorinnan vände sig till Ottilia Hilleström med allvarliga föreställningar — det var ju Ottilia, som först hade be-redt rum för den där kaptenen. Nu bordeOttilia tala med pastor Andevald .. . Margit var ju dennes skriftebarn ... Ottilia borde värkligen tala med pastor Andevald; det skulle säkert ha nödig värkan. Inte gick det an att flickan så där bla-merade sig!

Men enkefru Hilleström skakade sitt svarta hårnät — hon hade redan gjort sitt — och höll de båda toma händerna ut framför sig. Därmed ville hon en gång för alla antyda, huru bunden hon kände sig på annat håll och af andra intressen ... huru mycket af nyare datum hon måste sysselsätta sig med. Kusinerna Janson hörde henne icke mera till, sedan Valborg slutat äta middag i hennes matsal ... och ingenting kunde bli af med Berger. Hvad det hade med saken att skaffa? »Jo, jag hade tänkt mig att hon och han»... fru Hilleström skakade sitt svarta hårnät och höll de båda toma händerna utspärrade framför sig. Hon hade redan gjort sitt.

Om man kanske borde ge en vink åt Jetta Schrowe? Nej, i sådant ärende vågade ingendera närma sig den gamlafröken. Altså måste fru doktorinnan själf sätta pastorn i rörelse.

Men när denne efter en middag hos Mylläri hunnit så långt i sin inledning, att Margit började förstå hvad som åsyftades, blef hon först förvånad och sedan ond. Och när pastorn ville öfvergå till de faderliga klappnin garna, drog hon sig häftigt undan och lämnade honom utan ett ord till svar.

Eljes föreföll hon jämn till lynnet, rättfram och vänlig. Till det yttre var hon magrare, och såg därigenom längre ut.----------

Med stadens student hade en märkvärdig förändring försiggått. I hans häjd-lösa beundran för kaptenen inträdde ovän-tadt en reaktion — nu, när han trodde sig både våga och böra proklamera sin oafhängighet. Ett obetydligt infall af Behr ref fjällen från hans ögon, så att han med ens såg klart den förfärande af-grund, på hvars rand han vandrat i sin blindhet. Omvändelsen blef hel och fullständig — befallningsmannen gjorde en liten biblisk liknelse.Ja, herr Edvard förnekade sitt ideal: »Den här Janson ödelägger flickorna för oss ... han är ett skadedjur, som borde utrotas.» Behr skrattade godt och citerade:

»Det sämsta bruk mau kan göra af en människa, är att hänga henne.»

Emellertid ryktes allmänheten upp ur sina hvardagsbekymmer, tittande sig skandalhungrigt omkring; ett litet fåtal funderade under pauserna mellan köks-och barnkammarbestyren: »allas vår Margit» och herr Janson ha värkligen ett och annat trotsigt drag gemensamt ... någonting som kanske förklarar hela sammanhanget. Tänk, om de fått vara i fred ...

Men somliga gjorde sig lustiga öfver hushållningen i det blifvande boet, öfver antalet tjänstefolk och hemmets inred-ning.

Härunder inföll julen. Kaptenen hade märkbart »bättrat sig» och var nu synnerligen rädd för att stöta någon i det minsta. Han uppträdde småleende och älsk-värdt — var dessutom försöksvis mycket måttlig på alla områden. Han tålde un-der tystnad månget tämligen dåligt skämt, klädde sig ännu mera omsorgsfullt än eljes, och berättades spana efter större utrymme för kommande år: en hel våning.

*11.

err Edvard kände sig annandag-jul ofantligt upprörd: skulle han denna gång vara i svart visitrock eller frack på balen?

Efter middagen måste han därför som hastigast sticka sig in till Valentin Janson för att konferera — fick till svar ett gäk-kande skratt och ett glas punsch ... minus och plus togo ut hvarandra. Det var ju dessutom politiskt att försäkra sig om kaptenen till vis-à-vis i fransäserna; därigenom kunde man i tid förhindra hvarje öfvergrepp.

Klockan half sju tände vaktmästaren ljusen i rådhussalen, hälde mera olja i lampreservoarerna och gömde alla spott-lådor i mellan kammarn. Eolkskolelokalen, i bortre ändan af byggnaden, var upplåten för tillfället; pulpeterna skötos i klunga åt sidorna, och ett stort, kvit-dukadt bord ställdes tvärs öfver ett af hörnen för serveringens skull — och för herrarna. Eld brann i kakelugnen, och dilr värmdes vatten. Två svartklädda madamer köllo restauration, med en uppskrämd sjömansdotter till att utföra beställningarna.

Redan klockan åtta var så godt som hela societeten samlad — d. v. s. nästan alla, med hvilkas religiösa åskådningar en tillställning af denna art var förenlig.

Till först en förfårande högtidlighet. Eruntimmerna packade sig samman i det lilla toalettrummet, innanför tamburen. Där fans slutligen icke mera ens plats att stå, hvarför några af de djärfvare trängdes fram öfver salströskeln; sedan tänjde de ut sig — tack vare små. periodiska förstärkningar — i en lång rad af frasande klädningar, som bjärt och brokigt stucko af mot väggen. Någon konversation kom tils vidare icke i fråga. Ettpar af de yngre kavaljererna vågade knappast gå öfver golfvet; nödgades de inlåta sig på ett så vanskligt företag, så vittnade gången nogsamt om, att församlingens blickar stucko dem som nålar i alla delar af kroppen. — Det bleka kvinliga element, som skulle traktera pianot, satt och plok-kade på sina ringar, i det hon ängsligt spanade efter första tydliga vink om att börja ... men en vink från någon af de mera betydande herrarna.

Så bröts högtidligheten bland frun-timmerna därigenom, att fröken Kärr upptäkte ett sotstreck i pannan på tant Mylläri. Halft tillintetgjord af blygsel och lust att meddela sig, vågade hon omsider åt fru Hilleströms godtycke anförtro en kortfattad notis om det fatala förhållandet. »Nej, hvad säger du!» Tant Mylläri fuktade en näsdukssnibb med tungan, gned och undrade hvar hon kunnat utsätta sig för... Så frågade hon om det var borta, och så skrattade man, eftersom det ännu inte var borta... och så gned hon ånyo och man skrattade. Men i alla fall var isen bruten. — Blandherrarna gjorde befallningsman Behr samma värkan — gaf likasom signal genom att brygga i åt sig toddy.

Konsul Gardberg öppnade balen med en vals; som den andra i ordningen kom herr Edvard rusande. Herr Edvard hade många stolta ögonblick vid dessa tillfällen. Han anförde vanligen fransäserna, hvilka då alltid gingo i dur — det var hans egen benämning.

Provisor Sedegren dansade den första med »Hvitväpplingen», som var älst och allvarligast af systrarna. Denna uppbjudning hade emellertid sin särskilda historia och sina särskilda motiv. Bagarmästarens gårdstomt gränsade till apotekets, och eftersom planket mellan gårdarna blåst omkull under natten, så ville provisorn begagna sig af denna lyckliga omständighet för att ha någonting att tala om, ty Hvitväpplingen var just icke inspirerande. Altså vändes planket på alla sidor och skärskådades ända till och med femte turen — men då tog det slut. Detta var dock icke så farligt, ty efterturerna gingo under studentens ledning så våldsamt idur, att pauserna med fullt berättigande kundo flämtas bort under tystnad.

1 detsamma hämtades tebrickan in för andra gången; af brödet fans det nu en sort mindre, och doktorinnan kände genast igen de väpplingska pepparkakorna. Flickan, som bjöd, var mycket upphettad

— svetten silade sig ned mellan fräknarna. Hon stirrade stint på gräddsnäckan, och när denna användes, lika stint på dess toma plats. Fruarna jämkade sina hårpilar och krusade. »Bestälde inte du förut. Ottilia?» — »Nej, käraste, ta du bara, jag hinner ju sen.»

I serveringsrummet led tiden mot bottnen af tredje glaset; men stämningen var icke den vanliga. Någonting krigiskt låg i luften. I alla fall flyttade sig de äldre farbröderna samvetsgrant och följdriktigt öfver från stadium till stadium, så att Wasilij Jurjeff, som bade försprång

— tack vare några eftermiddagsknäppar

— redan började antaga romboidens konturer. Doktor Mylläri drog tullförvaltarn med sig bakom svarta taflan för att sjungaGfluntar; Sedegren drack öl och åt parfymerade pastiller.

Men just när en flock damer skulle roa sig i salen med att rita initialer i dammet på pianot, viste Röd väpplingen

andfådt berätta, att ett stormigt uppträde ägt rum där ute bland herrarna. Hon hade hört det af flickan, som bar bort vinglasen, och denna hade dessutom tillagt, att det varit så grant att se så. ..

Damerna undrade; Margit Schrowe gick långsamt fram öfver golfvet, likasom för att svalka sig, bredde likgiltigt ut solfjädern och stannade på en plats, hvar-ifrån hon delvis kunde öfverblicka räckan af rum. Ingenting egendomligt: Valentin Janson ett stycke från de öfriga, i en atletiskt vacker ställning, med bakåtka-stadt hufvud och knytande sin halsduk. Han föreföll så ensam mot alla och dock trotsande — Margit förde näsduken lätt öfver pannan och var en smula blekare, när hon återförenade sig med sitt sällskap.

Antagligen hade aftonens triumfer stigit studenten åt hufvudet, eftersom han kände sig så säker och glömde huru starkkaptenen var. Dessutom torde någonting enskildt dem emellan förefallit under sista fransäsen, ty efteråt tykte några sig minnas en ordväxling. Åtminstone hade herr Edvard plötsligt blifvit alldeles utom sig och förklarat, att kreti och pleti inte skulle sätta sig på höga hästar — de komme ändå alltid att rida i fruntimmers-sadel! Janson måtte den kvällen ha varit mera ömtålig än eljes under senare tid, ty ådrorna svälde vid ena tinningen — och studenten hamnade ofrivilligt, via dörren och förstugan, i en snödrifva. Provisorn, som tafatt velat afstyra färden, stöttes undan in mellan pulpeterna. Då lade sig de andra emellan — Mylläri klappade kaptenen på axeln: »han är ju bara en pojke, bror!»

Vid nästa vals blef Margit till först uppbjuden af Sedegren. Det enda han yttrade, så snart de hunnit hvarfven rundt, var ett flämtande:

»Det är en brutal person, den här Janson.»

»Å-åh» — hon bet sig i läppen — »säg inte så åt mig ... säg det åt honomsjälf, försök!» Och hon skrattade nästan utmanande.

Om en stund kom kaptenen fram till henne och bugade sig; hon såg huru han nonchalant kastade bort sin cigarr, och när de började, tykte hon att han tog ett ännu fastare grepp än vanligt. Med en känsla af deltagande och välbehag öfverlät hon sig villigt åt honom.

»Det lär snart bli ett julnöje till, Margit... får jag då åka med dig?»

Hon räkte handen:

»Tack... Valentin.»agen för slädpartiet var inne med sol och blånande skuggor öfver suön — hela landskapet bar vinterprägel af endast sol och blånande skuggor.

Sixten Erik Berger satt hopsjunken i sin gungstol vid fönstret, ined de inagra, hvita händerna på filten, som låg svept kring knäna.

Det är en gammal erfarenhet: hvad som står en närmast, skattar man högst först då, när det går förloradt. Den sjuke tykte sig kunna öfverskåda hela sitt lif — lika tydligt som han redan länge sett döden, fastän på afstånd. När den kommit närmare, så nära, att han nästan kände dess kyla, älskade han åter lifvet,dessa årslånga länkar af en bristande kedja, rrtan fäste och ntan glans. Ty han viste ju att där en gång funnits en ljuspunkt, värklig och oumbärlig, ehuru han icke velat medgifva det.. . oh, Margit, Maggie!

Huru ofta har han ej sagt till sig själf: du har ingenting mera att vänta, Sixten... gå! Sina hemligaste tankar har han läst som i en öppen bok, läst sig själf och sett mellan raderna, huru den store, blinde tragöden, lifsdramats tragöd, förberedt hans död genom hundrade antydningar — hvarför då påskynda? Och han har tänkt: det är ett fel i konceptionen ... jag borde redan vara borta ur tillvaran. Men nu!., nu, när han värk-ligen hunnit slutet, nu älskar han en början och en fortsättning, som varit honom så likgiltiga. Stackars Sixten!

Som vanligt satt morbrodern inne hos honom i morse, en stund före frukosten. Berger var då mycket trött och måtte tydligen ha insomnat, eftersom han icke kunde minnas att äfven Myllàri infunnit sig. Han vaknade af att gamlaBrita skramlade med kakelugnsluckorna, höjde sig en smula från kudden på armbågen och yttrade någonting förvirradt om att de skulle göra alt i ordning för afresan, det vore hög tid — frågade i samma andedrag

efter fröken Margit?

»Å, hon är väl ute igen med den här kaptenen» — trotjänarinnan räknade sig till familjen, det hördes nogsamt på tonfallet.

Svaret tyktes nästan helt och hållet undgå den sjuke. Men senare på dagen återvände det i hans erinring och påkallade då så mycket större uppmärksamhet. Doktorn till trots, satt han half-klädd i gungstolen — »om jag ligger, så kväfs jag... låt mig vara i fred!» Ah-ja, det var sant, Valentin Janson — han förde handen långsamt öfver pannan för att reda sina intrasslade tankar.

Kusin Margit och kaptenen! Hvarje ingrepp frän det hållet måtte man väl vetat akta sig för, eller hur? Bedan på ångbåten i höstas?.. å-nej. En snabb blick, berättande tunga och ett vant handlag—han kände till det där. Jansonvar ingalunda någon lämplig förtrogen, allra minst när det gälde en ung flicka, sådan som Margit. Han var opålitlig, och hans fysiska makt, icke styrka, oberäkneligt farlig för kvinuor; det förstod Sixten mera än väl af gamla, gemensamma huf vudstadsm innen.

Han började känna en växande oro, som stegrade hans misstänksamhet och beklämning, oaktadt han ständigt fruktade att vilseledas af sin sjukliga öfverretning. Det hela var troligen ett mycket vanligt sammanträffande, han gjorde sig naturligtvis skyldig till ett misstag, för langt drif-ven omsorg... en mycket sen omsorg. Alldeles ofrivilligt hade han ju blifvit lämnad utanför den krets, hvari hans tankar rörde sig — huru kunde han då ha gagnat henne? Dessutom höll hon sig på sådant afstånd. — Han plågades af att sitta stilla, men saknade vilja och krafter att flytta sig; ringklockan stod bredvid honom, behöfde han hjälp, så var det bara att sträcka ut handen. I detsamma strömmade bloden häftigt till hjärtat, och han kände sig både varm ochglad öfver ett plötsligt infall. Ja, ja, det måste han ha reda på — han knackade på fönsterrutan och vinkade åt stadens student, som just gick förbi, suedt öfver gatan.

Herr Edvard var helt röd och förvånad, när han steg in öfver sjukrummets tröskel. Bakom honom, i dörröppningen, skymtade faster Jettas allvarsamma ansikte; hon hade ganska motvilligt visat vägen.

I början kunde studenten icke alls bemästra sin glada förvirring. Han viste så väl att han alltid beundrat Berger, ehuru i hemlighet; och likaså viste han att Valentin Janson varit endast ett dåligt surrogat under lediga stunder. Alldeles säkert.

Innan han emellertid hunnit riktigt besinna sig, hade den andre fått del af hans berömliga insikter i senaste halfårs skvaller. Och det var, minsann, inga små smulor. Studenten fann ett ypperligt tlll-fälle till hämd på kaptenen — kaptenen, som så groft förgått sig annandag-jul.Nu skulle den ohyfsade människan bli hemfallen åt Sixten Erik Bergers vrede... tänk, om herr Edvard kunnat begripa, huru vanmäktig hans åhörare kände sig, och huru åtlöjet lekte i de stora mustascherna!

ftedan strax efter middagen åkte lierr-skapsuugdom och ungkarlar, par efter par, ut till en rymlig bondgård, där det skulle dansas. Kaptenen afhämtade Margit. När de körde förbi banken, nickade hon flera gånger gladt mot kusinens fönster, och hennes kavaljer svängde triumferande sin mössa.

1 skymningen blef den sjuke så trött, att lian lade sig, nästan sjönk ihop, men envisades i att vilja vara påklädd och allena. »Tänd ljuset... tack!» Emellertid fick den inre oron ny näring af tystnaden. Fantasin var uppjagad förut, och tanken på alt det sårande prat, som födts och lefvat af denna... denna olycksaliga sammanställning... Margit och kaptenen ... pinade honom, gjorde honom ursinnig. Janson var opålitlig, en riktigfågelfängare ... Naturligtvis skulle de i afton igen vara ofta på tu man hand!

Faster Jetta smög sig alt emellanåt in för att vara på sin post, ifall det märktes någon försämring. Då låg han mestadels stilla och låtsade sofva; men pannan var het, hals och handleder fuktiga. Med en sista, svag skymt af bitterhet kom han ihåg en försäkran, som han läst någon-städes: för att dö behöfvas inga rekommendationer. Godt. — Småningom föll han i halfsluinmer.

Klockan hördes slå åtta i matsalen. När ljudet väkte honom, greps han af en förfärlig ångest... plågades af att

ännu vilja hinna med något, utan att minnas hvad? Men tillika kände han en oväntad lättnad vid andningen, bröstet likasom vidgades; han blef helt vek af idel mattighet, hade velat gråta öfver sig själf... höjde sig mödosamt upp mot bordet bredvid hufvudgärden och skref några otydliga ord med blyerts, tils papperet gled undan . ..

Var detta värkligen döden? Synförmågan svek honom, alt började skifta irödt, och en varm blodström kittlade i halsen, fylde munhålan — med en obe-skriflig, fasansfall känsla kastade han sig fram stupa mot golf vet.

35amma afton var direktören tillfälligtvis borta på besök. Han kallades brådstörtadt till dödslägret, järnte doktorn, och äfven efter Margit sändes ilbud.

Hon mottog underrättelsen vid kviills-varden.

Alt sedan julen var hon sig icke lik; det sades bero på nerverna. Yr och skrattlysten utan anledning, fick hon ofta lika lätt tårar i ögonen. Naturligtvis fans det en hel hop folk, villigt till allehanda elaka uttydningar. Själf fäste hon sig endast vid den oförklarliga rädsla, som stundom öfverföll henne.

Hela eftermiddagen hade hon varit ytterst liflig. Det ville nästan aldrig taslut på upptågen. Vid måltiden skämtade bon fortfarande, men när buller af stampande fötter hördes ur förstugan, spratt hon förskräkt till och reste sig. Dörren öppnades, ryktes af luftdraget ur handen på drängen, som inträdde, och slog mot skåphörnet med en så kraftig skräll, att ett af ljusen stjälpte ur sin stake och släktes.

Som vid ett gifvet tecken vände sig alla mot Margit; ingen kunde undgå att märka huru skrämd hon såg ut, och detta tyktes öka hennes ängslan. Men hon sökte beherska sig, och gick lugnt öfver golf vet för att få veta hvad som b än dt.

»Hur är det möjligt!» .. rösten darrade i en låg hviskning; hon vågade knappast andas, af fruktan för att brista i gråt. Det var således detta, som... Flickorna närmade sig och trängdes frågande omkring henne.

Kaptenen letade bland öfverplaggen. Naturligtvis skulle han bli henne följ-aktig, det var ju hans rättighet, äfven mot hennes vilja... Hon gaf icke akt på hans artiga omsorger, tog frånvarandeemot pälskappan, lät svepa den omkring sig — »oh, min Gud, hur är det möjligt!» Endast med ansträngning samlade hon sina tankar och bjöd till att skynda sig.

Sixten Erik döende! — Med ens blef det henne klart, huru innerligt hon höll af honom som bror, trots många och långvariga missförstånd. Aldrig, aldrig hade hon trott att fara... sådan fara hotade på länge — eller åtminstone mycket sällan tänkt därpå. Huru likgiltig och otacksam hon visat sig! Sixten Erik var ju den, af hvilken hennes förstånd tagit de varaktigaste och bästa intrycken, kanske den ende, som ingifvit värklig respekt. — Hennes inre upphetsning blef till ytterlighet stegrad, självförebråelserna kväfdes i en ångerfull snyftning och följdes af blindt självförsvar. Att hon i dag hade lämnat den sjuke, att hon ... — hjärtat slog våldsamt, men af plötsligt agg! Ja, ja, han var skuld till altsammans: hennes pliktförgätenhet under senaste tid, hennes oförklarliga rädsla ... denne Janson! Hvar hade hon haft sin besinning?

»Seså, den här vägen, Margit.»»Tack; jag far med egen häst.»

»Nej, det tillåter jag inte.»

Hvem talade? Hon vände sig häftigt om. Mörkret mellan stugorna på gården hindrade kaptenen från att bli minen varse.

»Det är jag, som bestämmer» — hans röst lät otålig.

»Nej, vet du... vet ni» — hon brusade upp i oresonlig vrede — »jag har ingen herre, jag har dräng efter mig.» En knapp hälsning, och hon tog plats i släden. »Kör!»

Det var denna gång någonting både trygt och befriande i ensamheten, ehuru hon började förstå hvad den kunde leda till. Hon ägde likasom en förnimmelse af att någon lystet böjt sig nära, mycket nära, men att hon till sist vikit undan. Hade hon nyss varit orättvis? Nåja, kanhända — hon ångrade det icke. Snön slog uppfriskande mot

ögon och kinder.

Klockan var väl inemot fyra på morgonen, när Margit väktes af att någon sakta rörde vid hennes axel; hon hadeicke alls »att till sängs, utan inslumrat i matsalen, med hufvudet hvilande på armarna. Gamla Brita stälde ett ljus ifrån sig på skänken.

Redan elfva-tiden i går kväll aflägs-nade sig doktorn med en betecknande fnysning; skulle den sjuke komma till medvetande ... och plågas ... så viste de ju hvad som var att göra.

Men Sixten Erik Berger låg alldeles orörlig och nästan utan att andas.

Margit hade så bevekande bedt om att få vaka hos honom, äfven hon, att fastern icke velat neka att väcka henne. »Men sätt dig så att du tydligt kan se hans ansikte.»

»Ja, ja ... jag ska vara så påpasslig.»

En piga fälde någonting i köket; från bankrummet hördes huru Schrowe gick af och an öfver golfvet. — Margit stängde dörren ljudlöst efter sig.

Sängen stod i halfskymning. Hon såg sig omkring med en skygg, sökande blick, tils den stelt stannade vid kudden ... hufvudet... de slutna ögonen. Ack, Sixten, Sixten! — Håret, musta-scherna och den mörka skäggbottnen stucko skarpt af mot örngåttet; tvärs öfver skjortans halslinning syntes en röd strimma. Maktlös sjönk hon ned på närmaste stol. med knäpta händer — i tunga tankar, utan att veta huru länge.

Fadern kom försiktigt in och räkte henne ett hopviket papper... »det låg på hans bord». Lika tyst lämnade han åter rummet.

Hon trykte högra handen ett par gånger hårdt mot tinningen, medan hon läste — bokstäfverna voro otydligt skrifna: »Jag är dig tack skyldig för att jag några gånger känt mig ung. Förlora aldrig modet, Maggie — sedan.»

Tårarna runno långsamt utför hennes kinder; hon reste sig och gick fram till bädden. Då hon märkte att andhämtningen upphört, ämnade hon genast underrätta de öfriga, men böjde sig först ned och kyste den dödes panna.14.

urna af nyfiket deltagande, fiögo de gängse, brukliga tankarna omkring som en svärm flugor och slogo sig ned där det fans sorg i huset.

Yid begrafningen lade herr Edvard en krans på kistan; han kallade den en sista gärd af aktning och vänskap »från kamrater». Extra vidfogade han några gråtfylda ord om sin egen saknad ... han hade ju haft lyckan att träffa den bortgångne nästan samma dag som liemannen ... obevekligt...

Pastor Andevald förklarade att den döde visserligen icke... nåja ... pastor Andevald trodde emellertid att nåd äfven denna gång skulle gå för rätt. Eru Hille-ström kände sig så upprörd. »Tänk, den arma Jetta... och fadern sen!» — Valborg Janson rar bortrest.

Redan efter ett par veckor fäste sig alla besökande vid, buru bastigt direktören åldrats. Han visade sig mycket sällan ute; med systersonen kade nog en af bans käraste förhoppningar blifvit jordad.

Faster Jetta däremot tyktes icke ha undergått någon märkbar förändring. Det ges ju naturer, hvilka taga till och med sorgen i förskott; hon hörde säkert till dessa, ständigt lika allvarlig och lika värksam.

I sin ömhet för dottern var Anton Schrorve, om möjligt, ännu mera efter-gifven än förut. Han kunde icke låta bli att tillägga förlusten en alldeles sär-sklld betydelse för henne. Därför bestämdes sommaren till ett länge påtänkt besök hos en släkting borta i Värmland; fadern skulle följa henne till Stockholm. Båda behöfde en smula omväxling — hela resan var faster Jettas påhitt. Visserligenblefve det tomt efter dem, men det kunde ju inte hjälpas.

Våren gjorde så snabba framsteg, att ingen mindes sig ba varit med om något sådant på många, många år. Och de gängse, brukliga tankarna, som vantrifts under snösmältningen, flögo genast ut på upptakts färder.

Valentin Janson sades vara konkursmässig. Sedermera rättades uppgiften därhän, att han ämnade låta en del af sitt bohag gå under klubban. Hvarför? Några trodde att det gälde affiyttning från orten. Men provisor Sedegren, som hvarje dag genom laboratoriefönstret såg kaptenen göra fruntimmersvisiter i granngården, trodde någonting annat. Bagar-inästaren torde nog ha samlat åtskilligt på kistbottnen.

Emellertid var en möbel-auktion med säkerhet att förvänta. Befallningsman Behr gjorde några djärfva hänsyftningar på en pinnsoffa — herr Edvard tog lyra och ringlade sig af idel förtjusning.Ehuru icke mera i första planet, åtnjöt Valentin Janson rätt stora sympatier ånyo. Detta kom sig däraf, att man ansåg honom orättvist behandlad. Kort efter begrafningen hade han infunnit sig hos Schrowes på besök. »Det var ju helt naturligt, kära hjärtanes... så som han löpte där förr.» Men Margit höll sig undan.

Förgäfves gjorde fadern henne allvarsamma föreställningar: »Kära Maggie, du borde...»

»Nej, pappa — det är bäst så för oss båda. Säg honom att jag inte är ledsen på någon ... utom mig själf.»

Ja — »allas vår Margit» hade tankarna på annat håll. Hon ville icke längre gå sysslolös, och ensamheten skulle icke få skrämma henne: arbete var ett pålitligt stöd åt en altför fordrande ungdom. Hvad än framtiden bar i sitt sköte ... »jag ska inte förlora modet, Sixten.»

Hon stod i sitt vindsrum, stirrande ut i den sällsamma, nattliga dagern. Alla rönnar lyste hvita, syrenerna hade knoppar; luften var mättad af blomdoft. Be-slutsamt nickade hon för sig själf — så gick hon till hvila.

Men i sitt öppna fönster satt Röd-väpplingen och sjöng med förunderligt uttal:

•‘Kin Mädchen hatte ein' Jiingling licb, sic flolien lieimlieh vom Hause fort — cs wusst weder Vater noclt Mutter.“